

VÌ NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN XHCN VIỆT NAM!

Pháp luật

CƠ QUAN CỦA BỘ TƯ PHÁP VIỆT NAM

SỐ 88
(9.993)
29/3/2026

XUẤT BẢN TỪ NĂM 1985

CHỦ NHẬT

<https://baophapluat.vn>

Người trẻ và tinh thần “Make in Việt Nam”

● Nguồn: baotintuc.vn

Trang: 3+4+5+6+7

PHÁT HÀNH CHỦ NHẬT HÀNG TUẦN TRÊN TOÀN QUỐC - GIÁ: 7.300Đ

TĂNG CƯỜNG KHẢ NĂNG CHỐNG CHỊU VÀ HÒA NHẬP CHO THANH NIÊN:

Trang bị kỹ năng để thành công trong tương lai

Trong khuôn khổ Chương trình Kết nối Thanh niên, dự án “Tăng cường khả năng chống chịu và hòa nhập cho thanh niên - Kỹ năng cho Tương lai (Skills for Future - S4F)” do Hội đồng Anh triển khai từ năm 2025 đến năm 2028 hướng đến mục tiêu trao quyền cho nữ thanh niên có hoàn cảnh kinh tế - xã hội khó khăn và thanh niên khuyết tật; giúp họ phát triển các kỹ năng số, kỹ năng nòng cốt và kiến thức cơ bản về khí hậu nhằm thích nghi với các yêu cầu cần thiết của thế kỷ 21, hướng tới sự nghiệp thành công trong tương lai.

● Hội đồng Anh và Hội Doanh nhân trẻ Việt Nam ký kết hợp tác, mở ra cơ hội khởi nghiệp và việc làm cho những thanh niên yếu thế. (Ảnh trong bài: HDA)

● Dự án đã giúp thanh niên khuyết tật tự tin hơn và có nghị lực sống mạnh mẽ hơn. Tại sự kiện, các học viên năm thứ nhất đã được trao chứng nhận tốt nghiệp các khóa đào tạo.

Giúp thanh niên yếu thế tự tin, chủ động có định hướng rõ ràng cho tương lai

Theo Hội đồng Anh, dự án sử dụng phương pháp tiếp cận sáng tạo do các chuyên gia của Vương quốc Anh, kết hợp với các chuyên gia tại Việt Nam, bao gồm: Phát triển kỹ năng số (hợp tác với đối tác về hòa nhập số để cung cấp các khóa tập huấn kiến thức cơ bản về số và khí hậu cho lực lượng lao động thế kỷ 21); Nâng cao đào tạo kỹ năng cốt lõi (tập trung vào bình đẳng, sự thấu cảm và định hướng tương lai nhằm xây dựng khả năng chống chịu cá nhân cho những nữ thanh niên có hoàn cảnh kinh tế - xã hội khó khăn và thanh niên khuyết tật); Học tập trải nghiệm thông qua các dự án hành động xã hội hoặc thực tập/học bổng ngắn hạn (kết nối nữ thanh niên có hoàn cảnh kinh tế - xã hội khó khăn và thanh niên khuyết tật với các doanh nhân giàu kinh nghiệm và chuyên gia trong ngành để đồng hành và định hướng trong hành trình khởi nghiệp của họ); Cơ hội trải nghiệm việc làm (tạo điều kiện tiếp cận các nguồn quỹ hỗ trợ, trung tâm ươm tạo và sự kiện kết nối nhằm hỗ trợ các sáng kiến khởi nghiệp do nữ thanh niên có hoàn cảnh kinh tế - xã hội khó khăn và thanh niên khuyết tật lãnh đạo).

Vừa qua, Hội đồng Anh tại Việt Nam phối hợp cùng Công ty Cổ phần Nghị Lực Sống - Doanh nghiệp xã hội (Nghị Lực Sống) đã tổ chức Phiên họp đối tác và Lễ tổng kết năm thứ nhất của dự án “Tăng cường khả năng chống chịu và hòa nhập cho thanh niên - Kỹ năng cho Tương lai”.

Báo cáo cho thấy, dự án được triển khai trong giai đoạn 2025 - 2028 tại Việt Nam với mục tiêu là mong muốn trao quyền cho nữ

thanh niên có hoàn cảnh kinh tế - xã hội khó khăn và thanh niên khuyết tật, giúp họ phát triển các kỹ năng số, kỹ năng nòng cốt và kiến thức cơ bản về khí hậu nhằm thích nghi với các yêu cầu cần thiết của thế kỷ 21, hướng tới sự nghiệp thành công trong tương lai.

Trong năm đầu tiên (từ tháng 4/2025 đến tháng 3/2026), dự án triển khai thí điểm tại Hà Nội và Nghệ An, với sự phối hợp của tổ chức Create Adapt (Vương quốc Anh) và Nghị Lực Sống (Việt Nam). Trong giai đoạn này, dự án đã hỗ trợ đào tạo cho 123 học viên thuộc các nhóm mục tiêu, trong đó 58% người tham gia là nữ; 64% người khuyết tật; 88% hộ thu nhập thấp; tổ chức 4 lớp tập huấn đội ngũ nòng cốt và tập huấn lan tỏa; phát triển bộ công cụ tập huấn có khả năng nhân rộng cho các địa phương khác; tạo cơ hội học tập thông qua trải nghiệm với 1 học bổng đi thực tập nghề, 1 học bổng kỹ năng số nâng cao, 1 sáng kiến tập huấn lan tỏa và 3 sáng kiến hành động vì xã hội.

Là một thanh niên bị khuyết tật vận động, chị Lê Phương Thảo (Hà Nội) cho biết, việc tham gia khóa đào tạo đã giúp chị có thêm nhiều kỹ năng sống tốt hơn, đặc biệt là vượt lên được những khó khăn và mặc cảm của bản thân. Với chị Phạm Thị Hiền (Hà Nội), dự án đã giúp chị thêm tự tin, chủ động và có định hướng rõ ràng cho tương lai.

Bà Ngô Thị Huyền Minh, Tổng Giám đốc Công ty Cổ phần Nghị Lực Sống - Doanh nghiệp xã hội cho biết: “Năm đầu tiên của dự án đã ghi nhận những thay đổi rõ rệt trong sự tự tin và khát vọng của học viên, phản ánh hiệu quả của phương pháp tiếp cận sáng tạo kết hợp chuyên môn của các chuyên gia Vương quốc Anh và Việt Nam.

Thông qua các hoạt động phát triển kỹ năng số, đào tạo kỹ năng cốt lõi về bình đẳng, sự thấu cảm và định hướng tương lai, cũng như các cơ hội học tập trải nghiệm từ dự án, các bạn trẻ, đặc biệt là nữ thanh niên có hoàn cảnh kinh tế - xã hội khó khăn và thanh niên khuyết tật, đã dần xây dựng được khả năng chống chịu và sự chủ động trong việc định hình con đường tương lai của mình.

Dự án cũng đồng thời mở ra cơ hội tiếp cận nguồn quỹ, trung tâm ươm tạo và các sự kiện kết nối

nhằm hỗ trợ các sáng kiến khởi nghiệp. Chúng tôi tự hào được đồng hành cùng các bạn trẻ trên hành trình hướng tới một tương lai bền vững, nơi mỗi bạn đều có cơ hội phát huy tiềm năng và đóng góp tích cực cho cộng đồng”.

Ra mắt Câu lạc bộ Doanh nhân trẻ tạo tác động xã hội

Trong khuôn khổ Lễ tổng kết năm thứ nhất của dự án, các bên đồng hành đã cùng điểm lại những thành tựu nổi bật, đánh giá

tác động và thảo luận các định hướng chiến lược giúp dự án tiếp tục mở rộng ảnh hưởng tích cực đối với thanh niên tại địa phương và ký kết Biên bản ghi nhớ hợp tác giữa Hội đồng Anh và Hội Doanh nhân trẻ Việt Nam nhằm phối hợp triển khai dự án giai đoạn 2026 - 2028 và sự ra mắt của Câu lạc bộ Doanh nhân trẻ tạo tác động xã hội thuộc Hội Doanh nhân trẻ Việt Nam.

Bà Nguyễn Thị Vân, Chủ tịch Câu lạc bộ Doanh nhân trẻ tạo tác động xã hội cho rằng, cần nhìn thẳng vào thực tế về việc không ai có thể nuôi ai cả đời và ai cũng có ước mơ. Vì vậy, mỗi người khuyết tật cần nỗ lực và cần được hỗ trợ, tạo cơ hội để có thể hòa nhập và làm việc. Việc thành lập câu lạc bộ này được kỳ vọng sẽ thúc đẩy mạnh mẽ hơn các mô hình doanh nghiệp tạo tác động xã hội trong cộng đồng doanh nhân trẻ; góp phần mở rộng cơ hội khởi nghiệp, nâng cao năng lực kinh tế và thúc đẩy sự hòa nhập của các nhóm thanh niên yếu thế trong xã hội.

Ông James Shipton, Giám đốc Quốc gia, Hội đồng Anh tại Việt Nam nhấn mạnh: “Dự án Tăng cường khả năng chống chịu và hòa nhập cho thanh niên - Kỹ năng cho tương lai (S4F) là minh chứng rõ ràng cho cam kết của Hội đồng Anh trong việc thúc đẩy hòa nhập, trao quyền và mở rộng cơ hội cho thanh niên Việt Nam. Khi được trang bị đúng kỹ năng và được kết nối với những mạng lưới phù hợp, mỗi bạn trẻ đều có thể trở thành tác nhân tạo nên thay đổi tích cực cho cộng đồng. Sự hợp tác bền chặt giữa các đối tác chính là nền tảng để tạo ra tác động xã hội lâu dài và những kết quả của năm đầu tiên đang mở đường cho những sáng kiến mới giúp thanh niên phát triển kỹ năng, kết nối cơ hội và đóng góp thiết thực cho xã hội”.

HỒNG MINH

“Như một lời... chia tay”

Quý bạn đọc thân mến!

Ấn phẩm Chủ nhật ngày 29/3/2026 mà quý bạn đọc đang cầm trên tay là số báo cuối cùng của chuỗi ấn phẩm báo in Chủ nhật của Báo Pháp luật Việt Nam - một dòng ấn phẩm đã được hình thành và phát triển, bền bỉ đáp ứng nhu cầu đọc chuyên sâu về các vấn đề văn hóa - xã hội dưới góc nhìn pháp lý.

Còn nhớ, từ đầu những năm 2000, ấn phẩm báo in Chủ nhật của Báo Pháp luật Việt Nam được “khai sinh” từ Ban Văn hóa - Xã hội. Suốt một hành trình dài như vậy, đây vừa là một ấn phẩm văn hóa - xã hội nhẹ nhàng để bạn đọc tìm đến vào những ngày cuối tuần, vừa không tách rời những vấn đề thời sự chính trị, xã hội, dân sinh, văn hóa... của đất nước, được các nhà báo, phóng viên chất lọc và thể hiện từ góc nhìn pháp lý sâu sắc, cùng những lát cắt xã hội, nhân văn lắng đọng.

Có được điều đó là bởi các thế hệ lãnh đạo phụ trách sản xuất ấn phẩm báo in Chủ nhật, cũng như tập thể phóng viên thực hiện, đều thấu hiểu rằng mỗi bài báo được viết ra không chỉ là thông tin, mà còn mang trên mình sứ mệnh hướng độc giả tới chân - thiện - mỹ của cuộc sống trong sự tương tác với pháp luật. Một điều đáng trân trọng nữa ở ấn phẩm báo in Chủ nhật của Báo Pháp luật Việt Nam đã khơi nguồn, nuôi dưỡng và chấp cánh cho nhiều thế hệ cây bút trẻ.

Không ít phóng viên từ nơi đây đã dần cứng cáp, trưởng thành, vững vàng với nghề, giữ trọn ngọn lửa đam mê và đạo đức nghề nghiệp trong từng trang viết. Những dấu ấn giải thưởng báo chí đạt được - từ cấp Trung ương, Bộ, ngành đến địa phương - chính là minh chứng cho sự trưởng thành, đóng góp bền bỉ và nghiêm túc của nhiều cây bút trong suốt chặng đường gắn bó với ấn phẩm.

Từ sứ mệnh và những kết quả đã đạt được, trong bối cảnh truyền thông hiện đại đang chuyển dịch mạnh mẽ, chúng tôi hiểu rằng đã đến lúc cần có sự thay đổi để tiếp cận bạn đọc một cách toàn diện, hiệu quả và phù hợp hơn. Ấn phẩm báo in Chủ nhật của Báo Pháp luật Việt Nam sẽ được thay thế bằng những hình thức mới, thích ứng với nhu cầu đọc, nghe, nhìn đa nền tảng của công chúng, hướng tới một tương lai hòa nhịp với hơi thở của thời cuộc trong thời đại số.

Cuộc chia tay nào cũng mang theo những lưu luyến. Nhưng mọi chuyến tàu rồi cũng sẽ rời bến. Chỉ có một điều còn ở lại, đó là tình yêu và những kỷ niệm dành cho ấn phẩm báo in Chủ nhật và những người làm báo đã gắn bó với nó - một tình yêu “chỉ mất một ngày để yêu, nhưng phải mất rất lâu để quên”.

Lời chia tay cũng là lời tri ân mà Ban Biên tập muốn gửi đến tất cả những ai đã và đang gắn bó với Pháp luật Chủ nhật như một người bạn trong hành trình chũm chũu đầy nhọc nhằn mà cũng không kém phần cao quý. Kết thúc là... bắt đầu, một cánh cửa khép lại đôi khi lại là cánh cửa mới mở ra những chân trời rộng mở hơn.

Xin trân trọng tạm biệt và hẹn gặp lại!

NGƯỜI TRẺ VÀ TINH THẦN “MAKE IN VIỆT NAM”

Tuổi trẻ kiến tạo Việt Nam hùng cường trong kỷ nguyên mới

● Tổng Bí thư Tô Lâm cùng các đại biểu giao lưu với robot do Công ty CP MISA phát triển. (Nguồn: MOST)

Kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh là dịp để nhìn lại chặng đường vẻ vang của các thế hệ thanh niên Việt Nam, đồng thời khẳng định rõ hơn vai trò, sứ mệnh của tuổi trẻ trong giai đoạn phát triển mới của đất nước. Trong các chỉ đạo gần đây, Tổng Bí thư Tô Lâm nhiều lần nhấn mạnh: tương lai của dân tộc gắn chặt với bản lĩnh, trí tuệ và khát vọng của thế hệ trẻ, lực lượng đang trực tiếp kiến tạo diện mạo Việt Nam trong kỷ nguyên mới.

Theo ông Bùi Quang Huy, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn, chính sự kết hợp hài hòa giữa những giá trị truyền thống, lòng yêu nước, lý tưởng cách mạng, tinh thần gắn bó với tư duy đổi mới đã tạo nên diện mạo đặc trưng của thanh niên Việt Nam hôm nay: vững vàng về lý tưởng, sâu sắc về tri thức, nhanh nhạy với công nghệ, rộng mở về tầm nhìn và chủ động trong trách nhiệm xã hội. “Thanh niên ngày nay không chờ đợi cơ hội, mà đang chủ động kiến tạo cơ hội bằng bản lĩnh, trí tuệ và công nghệ, góp phần đưa đất nước vững bước trong kỷ nguyên mới”, ông nhấn mạnh. Gần ba thập kỷ qua, Giải thưởng gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu đã trở thành biểu tượng của niềm tin và khát vọng. Những cá nhân được vinh danh không chỉ là những tấm gương xuất sắc, mà còn là những “hạt giống đỏ” mang theo tinh thần Việt Nam vươn xa, góp phần lan tỏa những giá trị tích cực trong xã hội.

● Nữ tiến sĩ Đặng Thị Lệ Hằng hiện công tác tại Viện Công nghệ tiên tiến, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam. (Ảnh: BTC)

Hình thành một thế hệ mới - dám nghĩ lớn, dám làm thật, dám chịu trách nhiệm

Trong bài viết “Thanh niên với tương lai đất nước”, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, lịch sử cách mạng Việt Nam đã chứng minh, ở bất cứ thời điểm nào, thanh niên cũng là lực lượng xung kích, đi đầu. Ngay từ những năm đầu thế kỷ XX, thông qua Việt Nam Thanh niên Cách mạng Đồng chí Hội, lớp lớp thanh niên yêu nước đã góp phần chuẩn bị về tư tưởng, tổ chức cho sự ra đời của Đảng. Trong các cuộc kháng chiến, tuổi trẻ trở thành biểu tượng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, với tinh thần “quyết tử để Tổ quốc quyết sinh”. Khi đất nước bước vào công cuộc đổi mới, thanh niên tiếp tục là lực lượng tiên phong trong tiếp cận cái mới, trong lao động sáng tạo và hội nhập quốc tế.

Bước vào giai đoạn phát triển hiện nay, theo định hướng của Tổng Bí thư Tô Lâm, Việt Nam đang đứng trước yêu cầu phải tạo ra những đột phá mạnh mẽ về khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyên đổi số để nâng cao năng lực cạnh tranh và tự chủ chiến lược. Điều này được cụ thể hóa qua Nghị quyết số 57, một quyết sách mang tính nền tảng cho tương lai phát triển đất nước.

Trong bối cảnh đó, thanh niên không chỉ là lực lượng tham gia, mà phải trở thành chủ thể dẫn dắt đổi mới sáng tạo. Tổng Bí thư nhấn mạnh, đổi mới sáng tạo không phải là khái niệm xa vời, mà phải thấm vào từng lĩnh vực của đời sống - từ sản xuất, kinh doanh đến quản lý nhà nước, giáo dục, y tế, văn hóa, xã hội. Đó là quá trình biến tri thức thành giá trị, biến ý tưởng thành giải pháp cụ thể, phục vụ trực tiếp cho sự phát triển của đất nước và nâng cao chất lượng cuộc sống của Nhân dân.

Thực tiễn đang chứng minh vai trò ngày càng nổi bật của thanh niên Việt Nam. Từ những kỹ sư làm chủ công nghệ lõi, những nhà khoa học trẻ tiên phong trong nghiên cứu, đến các doanh nhân khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tất cả đang góp phần hình thành một thế hệ mới - dám nghĩ lớn, dám làm thật, dám chịu trách nhiệm. Ở nhiều địa phương, dù điều kiện còn khó khăn, thanh niên vẫn kiên trì tìm tòi, ứng dụng khoa học - công nghệ vào sản xuất, phát triển kinh tế, xây dựng nông thôn mới, bảo vệ môi trường và gìn giữ bản sắc văn hóa.

Theo tinh thần chỉ đạo của Tổng Bí thư, điều cốt lõi của đổi mới sáng tạo không chỉ nằm ở công nghệ, mà nằm ở con người, ở tư duy dám thay đổi, dám vượt qua lối mòn, dám đặt lợi ích chung lên trên lợi ích cá nhân. Một sáng kiến chỉ thực sự có ý nghĩa khi mang lại giá trị cho xã hội, góp phần xây dựng đất nước độc lập, tự chủ, hùng cường.

Tổng Bí thư cũng đặc biệt nhấn mạnh vai trò của học tập suốt đời đối với thanh niên. Trong thế giới biến động nhanh, tri thức nếu không được cập nhật sẽ nhanh chóng trở nên lạc hậu. Vì vậy, mỗi bạn trẻ cần chủ động trang bị kiến thức, kỹ năng số, ngoại ngữ, năng lực hội nhập quốc tế, đồng thời rèn luyện tư duy phản biện, khả năng thích ứng và tinh thần học hỏi không ngừng. Học không chỉ để lập thân, mà còn để sẵn sàng đảm nhận những nhiệm vụ lớn hơn, khó hơn khi đất nước cần.

Cùng với đó, thanh niên cần nuôi dưỡng khát vọng khởi nghiệp, lập nghiệp trên nền tảng tri thức và đạo đức. Theo định hướng của Tổng Bí thư, doanh nhân trẻ Việt Nam không chỉ hướng tới lợi nhuận, mà phải hướng tới giá trị bền vững, xây dựng thương hiệu

bằng chất lượng, công nghệ và uy tín. Khởi nghiệp không chỉ là con đường làm giàu, mà còn là cách để giải quyết những vấn đề của xã hội, tạo việc làm và đóng góp cho sự phát triển chung của đất nước.

Tuy nhiên, đổi mới sáng tạo phải luôn gắn với lý tưởng, đạo đức và trách nhiệm công dân. Tổng Bí thư nhấn mạnh, thanh niên cần dần dần, dám thử thách, nhưng không được xa rời mục tiêu phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân. Càng giỏi công nghệ, càng tiếp cận nhanh với cái mới, thanh niên càng phải giữ vững bản lĩnh chính trị, ý thức pháp luật và tinh thần trách nhiệm xã hội.

Để phát huy tối đa vai trò của thanh niên, Tổng Bí thư yêu cầu cả hệ thống chính trị phải cùng vào cuộc. Nhà nước cần hoàn thiện thể chế, tạo môi trường thuận lợi cho sáng tạo, khuyến khích thử nghiệm và bảo vệ những người dám nghĩ, dám làm. Các cơ sở giáo dục phải đổi mới phương pháp đào tạo, gắn lý thuyết với thực tiễn, hình thành năng lực sáng tạo và giải quyết vấn đề cho người học. Doanh nghiệp cần trở thành trung tâm của đổi mới sáng tạo, tạo điều kiện để thanh niên phát huy năng lực. Đặc biệt, tổ chức Đoàn Thanh niên phải tiếp tục đổi mới mạnh mẽ, thực sự là người bạn đồng hành của thanh niên, là nơi phát hiện, bồi dưỡng và lan tỏa những nhân tố tích cực. Các phong trào thanh niên cần đi vào chiều sâu, gắn với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, trở thành môi trường để tuổi trẻ rèn luyện và trưởng thành.

Với truyền thống vẻ vang 95 năm, với sự quan tâm, định hướng của Đảng và Tổng Bí thư, cùng khát vọng vươn lên mạnh mẽ, thanh niên Việt Nam hôm nay có đầy đủ điều kiện để trở thành lực lượng tiên phong trong

xây dựng đất nước. Tương lai Việt Nam hùng cường, thịnh vượng hay không phụ thuộc rất lớn vào thế hệ trẻ hôm nay, những người dám mơ ước, dám hành động và dám chịu trách nhiệm.

Tinh thần “Make in Vietnam” trên vai người trẻ

Cùng với tinh thần “Make in Vietnam”, lòng tự tôn dân tộc, tinh thần ấy là sự xuất hiện trên mặt trận khoa học. Đó là TS Phạm Anh Tuấn, thuộc nhóm 2% nhà khoa học có ảnh hưởng nhất thế giới cùng TS Đặng Thị Lệ Hằng với các bằng sáng chế giá trị, đang góp phần đưa tri thức Việt Nam vươn ra toàn cầu. Những công trình của họ không chỉ dừng lại ở giá trị học thuật mà còn từng bước chuyển hóa thành ứng dụng thực tiễn, đóng góp cho phát triển kinh tế - xã hội.

Trong lĩnh vực văn hóa - nghệ thuật, một xu hướng đáng chú ý đang hình thành: thế hệ nghệ sĩ trẻ không chạy theo sự hòa tan, mà lựa chọn quay về với cội nguồn để tạo nên dấu ấn riêng. Các nghệ sĩ như Hòa Minzy, Phương Mỹ Chi hay Đức Phúc đang khai thác sâu bản sắc văn hóa dân tộc, đưa yếu tố truyền thống vào sản phẩm hiện đại, góp phần định hình một diện mạo mới cho âm nhạc Việt Nam trên thị trường quốc tế.

Ca sỹ Đức Phúc cho rằng, dù đứng trên bất kỳ sân khấu nào, người trẻ Việt Nam vẫn luôn mang theo niềm tự hào về nguồn cội. Trong khi đó, Phương Mỹ Chi khẳng định mỗi người trẻ đều có thể trở thành một “đại sứ văn hóa”, góp phần lan tỏa hình ảnh đất nước bằng chính tài năng và đam mê của mình.

Tinh thần “Make in Vietnam” không chỉ hiện diện trong phòng thí nghiệm hay trên sân khấu, mà

còn được thể hiện mạnh mẽ trên đấu trường thể thao. Những vận động viên như Nguyễn Thị Hương hay Nguyễn Đình Bắc đã phải đánh đổi bằng hàng nghìn giờ tập luyện khắc nghiệt, những chân thương thâm lặn và kỷ luật thép để chạm tới vinh quang. Mỗi bước chạy, mỗi nhịp chèo không chỉ là nỗ lực cá nhân, mà còn là sự kết tinh của ý chí dân tộc, là khát vọng chinh phục và tinh thần không bao giờ bỏ cuộc của người Việt Nam trước mọi thử thách.

Dù ở bất kỳ lĩnh vực nào - khoa học, kinh doanh, nghệ thuật hay thể thao - thế hệ trẻ hôm nay đều đang thể hiện rõ một điểm chung: khát vọng kiến tạo giá trị mới bằng chính năng lực của mình. Họ không chỉ tiếp nối truyền thống, mà còn làm giàu thêm truyền thống bằng những cách tiếp cận mới, phù hợp với thời đại.

Tại Lễ vinh danh Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2025, ông Bùi Quang Huy, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn cho biết, điểm mới của giải thưởng năm nay nằm ở hệ tiêu chí được xây dựng bám sát tinh thần các định hướng lớn của Đảng trong giai đoạn phát triển mới. Trọng tâm là tôn vinh những người trẻ dám dấn thân vào các lĩnh vực mang tính đột phá như trí tuệ nhân tạo, công nghệ bán dẫn, vật liệu xanh, chuyên đổi số, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo - những trụ cột đang định hình tương lai của nền kinh tế.

Không dừng lại ở việc ghi nhận thành tích cá nhân, Hội đồng xét chọn đặc biệt đề cao các công trình, sáng kiến có khả năng ứng dụng thực tiễn, tạo ra giá trị mới và trực tiếp giải quyết các vấn đề của xã hội. Những đóng góp ấy không chỉ thể hiện ở hiệu quả kinh tế, mà còn lan tỏa tới các lĩnh vực quốc phòng - an ninh, nâng cao chất lượng đời sống người dân và thúc đẩy sự phát triển bền vững của đất nước.

Một tiêu chí quan trọng khác là phẩm chất bản lĩnh, tinh thần trách nhiệm xã hội và khả năng lan tỏa. Những gương mặt được vinh danh không chỉ xuất sắc về chuyên môn mà còn có uy tín, có sức ảnh hưởng tích cực trong cộng đồng, góp phần định hình lối sống đẹp và khơi dậy khát vọng cống hiến trong thế hệ trẻ.

Khi truyền thống và hiện đại giao thoa, khi lý tưởng và công nghệ cùng song hành, thế hệ trẻ Việt Nam đang chứng minh rằng họ không chỉ là tương lai của đất nước, mà chính là lực lượng đang trực tiếp kiến tạo tương lai ấy, ngay từ hôm nay.

Tin tưởng rằng, dưới sự lãnh đạo của Đảng, theo những định hướng lớn của Tổng Bí thư Tô Lâm, thanh niên Việt Nam sẽ tiếp tục phát huy tinh thần “Make in Vietnam”, làm chủ tri thức, công nghệ và vận mệnh của mình, góp phần đưa đất nước bước vào một kỷ nguyên phát triển mới, kỷ nguyên của sáng tạo, tự chủ và vươn mình mạnh mẽ trên trường quốc tế.

N.MỸ - Q.CHI - Đ.ANH

NGƯỜI TRẺ VÀ TINH THẦN “MAKE IN VIỆT NAM”

Cơ hội vàng và bản lĩnh người trẻ

Chiến lược “Make in Vietnam” vì thế không còn là khẩu hiệu, mà đã trở thành trục phát triển xuyên suốt của nền kinh tế: thiết kế tại Việt Nam, sáng tạo tại Việt Nam và làm ra tại Việt Nam. Trọng tâm không còn dừng lại ở gia công, lắp ráp, mà chuyên mạnh sang làm chủ công nghệ, tiêu chuẩn và thị trường, những khâu tạo ra giá trị gia tăng cao nhất. Và để hiện thực hóa khát vọng đó, không lực lượng nào phù hợp hơn thế hệ trẻ, những người mang trong mình tinh thần dân tộc, tiên phong và khát vọng chinh phục.

Nếu như trong 40 năm Đổi mới, Việt Nam từng bước hội nhập, tích lũy nội lực và nâng cao vị thế trên trường quốc tế, thì trong giai đoạn phát triển mới, chính thế hệ trẻ sẽ là lực lượng “kích hoạt” những tiềm năng ấy. Họ không chỉ tiếp cận tri thức nhanh hơn, mà còn sở hữu tư duy mở, khả năng thích ứng linh hoạt và tầm nhìn toàn cầu. Quan trọng hơn, họ sẵn sàng bước vào những lĩnh vực khó, những “vùng chưa có lối mòn”, nơi rủi ro cao nhưng giá trị tạo ra cũng lớn hơn rất nhiều.

Tinh thần dân tộc của người trẻ hôm nay không còn là những tuyên ngôn mang tính lý tưởng, mà đã được cụ thể bằng hành động. Trong lĩnh vực khoa học công nghệ, động lực then chốt của tăng trưởng, ngày càng nhiều bạn trẻ tham gia trực tiếp vào các dự án về trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn, điện toán đám mây hay công nghiệp bán dẫn. Không chỉ làm việc, họ còn nghiên cứu, sáng tạo, từng bước đưa các sản phẩm “Make in Vietnam” chinh phục thị trường quốc tế.

Điều đáng chú ý là thế hệ trẻ không còn chờ đợi cơ hội, mà chủ động tạo ra cơ hội. Từ phòng thí nghiệm, các startup công nghệ đến những doanh nghiệp đổi mới sáng tạo, họ lựa chọn con đường khó hơn: đầu tư vào tri thức, kiên trì nghiên cứu và chấp nhận thử thách dài hạn. Đó chính là biểu hiện rõ nét của tinh thần tiên phong - dám nghĩ, dám làm và dám chịu trách nhiệm.

Trong nông nghiệp, nhiều bạn trẻ đã chuyển từ phương thức sản xuất truyền thống sang nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp xanh và kinh tế tuần hoàn. Họ đưa khoa học vào đồng ruộng, biến tri thức thành sản phẩm, góp phần nâng cao giá trị nông sản Việt. Trong thể thao, văn hóa và giáo dục, tinh thần kỷ luật, bền bỉ và khát vọng vượt lên chính mình cũng đang tạo nên diện mạo mới cho thế hệ trẻ.

Ở một góc nhìn sâu hơn, sự dân thân còn thể hiện ở lựa chọn quay về, gắn bó và cống hiến. Ngày càng nhiều trí thức trẻ sau thời gian học tập, làm việc ở nước ngoài đã trở về Việt Nam, tham gia xây dựng các nền tảng khoa học - công nghệ và hệ sinh thái đổi mới sáng tạo. Đây không chỉ là một quyết định cá nhân, mà còn là biểu hiện của niềm tin vào tương lai đất nước.

Thế hệ tiên phong viết tiếp khát vọng “Make in Vietnam”

Bước vào năm 2026, cột mốc mở đầu cho một giai đoạn phát triển mới, đồng thời đánh dấu 40 năm công cuộc Đổi mới - Việt Nam đứng trước yêu cầu cấp thiết phải chuyển đổi mô hình tăng trưởng. Trong dòng chảy đó, thông điệp của Tổng Bí thư Tô Lâm về việc phát huy trí tuệ và bản lĩnh Việt Nam không chỉ là định hướng chiến lược, mà còn là lời hiệu triệu mạnh mẽ đối với toàn xã hội, đặc biệt thế hệ trẻ...

Niềm tin ấy đóng vai trò then chốt. Một môi trường minh bạch, công bằng, cùng với một Chính phủ kiến tạo sẽ tạo ra “hệ sinh thái niềm tin”, nơi người trẻ dám đầu tư trí tuệ, thời gian và công sức cho những mục tiêu dài hạn.

Song song với đó, các nghị quyết lớn của Đảng đã xác định rõ hướng đi: lấy khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số làm trụ cột; phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao; xây dựng con người Việt Nam có tư duy độc lập, khả năng thích ứng cao và tinh thần hội nhập. Những định hướng này không chỉ mở đường, mà còn tạo không gian rộng lớn để thanh niên phát huy vai trò tiên phong.

Tuy nhiên, dân thân trong kỷ nguyên mới cũng đi kèm không ít thách thức. Áp lực cạnh tranh toàn cầu, tốc độ thay đổi chóng mặt của công nghệ và sự phức tạp của môi trường số đòi hỏi người trẻ không chỉ giỏi chuyên môn, mà còn phải có bản lĩnh, kỷ luật và năng lực học tập suốt đời.

Trong hành trình đó, vai trò của tổ chức Đoàn đặc biệt quan trọng. Không chỉ tạo sân chơi, kết nối và định hướng, Đoàn cần trở thành “bệ đỡ” để người trẻ thử nghiệm, chấp nhận thất bại và

● Thanh niên luôn là lực lượng xung kích, đi đầu, không quản ngại khó khăn, gian khổ, sẵn sàng dân thân vì sự nghiệp cách mạng. (Ảnh trong bài: Đ.H)

● Việt Nam có nhiều cơ hội để vươn lên trong kỷ nguyên AI.

trường thành. Khi mỗi thanh niên được trao cơ hội và được ghi nhận xứng đáng, tinh thần tiên phong sẽ được lan tỏa và nhân lên mạnh mẽ.

Dân thân để viết tiếp khát vọng Việt

Tại nhiều diễn đàn quốc gia, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhiều lần khẳng định: người dân và doanh nghiệp là trung tâm của hệ sinh thái đổi mới sáng tạo. Trong hệ sinh thái đó, thế hệ trẻ chính là lực lượng xung kích - những người dám thử nghiệm, dám thất bại và dám đi vào những lĩnh vực mới như trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn, kinh tế xanh.

Thực tế cho thấy, “Make in Vietnam” đã vượt ra khỏi phạm vi chiến lược để đi vào đời sống. Từ thanh toán số, ngân hàng số đến dịch vụ công trực tuyến, công nghệ đang từng bước thay đổi cách người dân sống và làm việc. Ở tầm vĩ mô, khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số được xác định là ba trụ cột phát triển, với các lĩnh vực mũi nhọn như AI, điện toán đám mây và đặc biệt là công nghiệp bán dẫn.

Trong hành trình hướng tới mục tiêu trở thành quốc gia phát triển, thu nhập cao vào năm 2045,

đội ngũ doanh nhân trẻ đang nổi lên như một lực lượng nòng cốt. Tại Đại hội Hội Doanh nhân trẻ Việt Nam, ông Bùi Quang Huy, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn nhấn mạnh, doanh nhân trẻ không chỉ làm kinh tế, mà còn kiến tạo tương lai đất nước. Đây không chỉ là sự ghi nhận, mà còn là sự đặt kỳ vọng vào một thế hệ dám nghĩ lớn, dám làm thật và dám chịu trách nhiệm. Thực tiễn đã chứng minh, trong những giai đoạn khó khăn nhất, bản lĩnh của người trẻ càng được tôi luyện. Tinh thần “lửa thử vàng, gian nan thử sức” không dừng ở khẩu hiệu, mà thể hiện qua việc nhiều doanh nhân trẻ vẫn kiên trì duy trì sản xuất - kinh doanh, góp phần ổn định kinh tế, tạo việc làm và thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Trong bối cảnh hội nhập sâu rộng, yêu cầu về độc lập, tự chủ và làm chủ công nghệ trở thành điều kiện sống còn. “Chiến binh Make in Vietnam” vì thế không chỉ là hình ảnh biểu trưng, mà là chân dung của một thế hệ mang trí tuệ Việt Nam ra thế giới.

Nếu thế hệ trẻ là lực lượng tiên phong, thì những doanh nhân trường thành từ kỷ ức lịch sử lại là cầu nối truyền cảm hứng. Ông

Nguyễn Tử Quảng, CEO tập đoàn Bkav (được vinh danh Guong mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 1998. Ông là một trong những thế hệ doanh nhân công nghệ rất sớm của Việt Nam, khi ông còn là sinh viên và bắt đầu phát triển phần mềm diệt virus Bkav) là một ví dụ tiêu biểu. Sinh năm 1975, lớn lên trong những câu chuyện về chiến tranh và hành trình giành độc lập dân tộc, ông mang theo một niềm tin bền bỉ: người Việt hoàn toàn có thể làm chủ công nghệ và cạnh tranh sòng phẳng với thế giới.

Từ những năm 1990, khi phát triển phần mềm diệt virus, các kỹ sư Việt Nam đã đứng cạnh những “gã khổng lồ” như Symantec hay Kaspersky. Điều đáng nói là, trong nhiều trường hợp, người Việt vẫn có thể giải quyết những bài toán phức tạp mà các phần mềm quốc tế chưa xử lý được. Theo ông Nguyễn Tử Quảng, yếu tố quyết định không phải là nguồn lực, mà là niềm tin và kỷ luật, những giá trị từng làm nên sức mạnh dân tộc trong chiến tranh, nay tiếp tục phát huy trong thời bình.

Hành trình phát triển các sản phẩm công nghệ “Make in Vietnam”, như smartphone, kéo dài hơn 6 năm không chỉ là câu chuyện kỹ thuật, mà còn là minh chứng cho tinh thần dân tộc và sự kiên trì. Đó cũng là tinh thần đang lan tỏa mạnh mẽ trong cộng đồng thanh niên khởi nghiệp hiện nay.

Trong lĩnh vực bán dẫn này, ông Nguyễn Vinh Quang, Tổng Giám đốc Công ty Cổ phần Bán dẫn FPT (FPT Semiconductor), Tập đoàn FPT (ông là người có 10 năm làm về bán dẫn ở Mỹ và trở về FPT hơn 10 năm trước) nhận định đây là “thời điểm vàng” để Việt Nam tham gia sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu. Với nền tảng khoa học cơ bản tốt, khả năng thích nghi nhanh và tinh thần sáng tạo, kỹ sư trẻ Việt Nam đang có lợi thế lớn trong bối cảnh thế giới thiếu hụt nhân lực bán dẫn.

Tuy nhiên, cơ hội chỉ trở thành hiện thực khi có sự dân thân. Dân thân vào những lĩnh vực khó, chấp nhận áp lực, kiên trì theo đuổi mục tiêu dài hạn, đó chính là phẩm chất cốt lõi của “chiến binh Make in Vietnam”.

Nhìn lại 40 năm Đổi mới, có thể thấy mọi bước ngoặt phát triển đều gắn với tinh thần dân thân. Ngày hôm nay, tinh thần ấy đang được tiếp nối bởi thế hệ trẻ, những con người không chọn lối đi dễ dàng, mà chọn con đường của tri thức và sáng tạo. Họ không chỉ kế thừa, mà đang trực tiếp kiến tạo tương lai.

“Make in Vietnam” vì thế không chỉ là chiến lược kinh tế, mà còn là biểu tượng của một thế hệ, thế hệ dám cạnh tranh bằng trí tuệ, dám khẳng định bản sắc con người Việt Nam trên trường quốc tế. Niềm tin đã có. Cơ hội đã mở. Con đường đã rõ. Phần còn lại là hành động. Và tương lai đất nước nằm trên vai người trẻ...

N.THƯƠNG - X.HOÀ

Tại Diễn đàn “Tiếng nói tuổi trẻ - Hành động của Đoàn” năm 2026, chân dung một thế hệ thanh niên Việt Nam mới đã hiện lên rõ nét: bản lĩnh, sáng tạo, trách nhiệm và giàu khát vọng cống hiến.

Anh Nguyễn Chí Đông, Phó Trưởng Phòng Giải pháp quản trị dữ liệu, Trung tâm Công nghệ thông tin, Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông Quân đội (Viettel), Guong mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2025, mang đến góc nhìn của một kỹ sư đang trực tiếp tham gia chuyển đổi số quốc gia. Với anh, phong trào “Tuổi trẻ Việt Nam tiên phong trong kỷ nguyên mới” không chỉ là khẩu hiệu, mà là lời hiệu triệu hành động. Thế hệ trẻ đang đứng trước cơ hội chưa từng có để làm chủ công nghệ, nhưng mục tiêu không chỉ dừng lại ở trong nước, mà phải vươn ra thế giới, tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Ở góc độ khoa học, TS Lê Duy Dũng, Giám đốc chương trình Cử nhân Khoa học Dữ liệu, Viện Kỹ thuật và Khoa học Máy tính, Trường Đại học VinUni, Giải

thường Quà Cầu Vàng năm 2025 đã đề xuất các giải pháp mang tính chiến lược nhằm kết nối trí thức trẻ toàn cầu. Theo anh, kết nối không chỉ dừng lại ở học thuật, mà cần hướng tới chuyển giao công nghệ và tạo ra giá trị thực tiễn.

Anh Nguyễn Đăng Hiếu, nghệ nhân trẻ thuộc Doanh nghiệp tư nhân tranh dân gian Đông Hồ Nguyễn Đăng Chế, đề xuất phát huy vai trò của thanh niên trong phát triển công nghiệp văn hóa. Theo anh, việc đưa di sản đến gần hơn với giới trẻ thông qua trải nghiệm và sáng tạo sẽ không chỉ góp phần bảo tồn văn hóa, mà còn mở ra những giá trị kinh tế mới.

Cùng đó, anh Nguyễn Đăng Quỳnh, CEO & Founder Vitamin Network nhấn mạnh vai trò của các nhà sáng tạo nội dung trong việc định hướng lối sống. Nếu được định hướng đúng, họ có thể trở thành những “đại sứ văn hóa số”, lan tỏa giá trị tích cực bằng chính ngôn ngữ của người trẻ.

NGƯỜI TRẺ VÀ TINH THẦN “MAKE IN VIỆT NAM”

Còn mãi vẻ đẹp lý tưởng “vừa hồng, vừa chuyên”

Sinh ra trong một gia đình có truyền thống Quân đội, tuổi thơ của Thiếu tá Nguyễn Văn Thành, Phó Đồn trưởng Đồn Biên phòng Trà Cổ (Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Quảng Ninh), Gương mặt trẻ Việt Nam triển vọng năm 2025 gắn với những lần theo mẹ lên thăm bố nơi biên giới. Trong ký ức non trẻ của cậu bé ngày ấy, hình ảnh những người lính đứng nghiêm trong điều lệnh, tác phong kỷ luật và không khí trang nghiêm của đơn vị đã sớm gieo vào lòng một niềm tự hào sâu sắc.

Nhiều năm sau, khi chính mình khoác lên màu áo lính quân hàm xanh, niềm tự hào ấy không còn là cảm xúc mơ hồ, mà trở thành trách nhiệm cụ thể, hiện hữu trong từng nhiệm vụ nơi tuyến đầu Tổ quốc. Thiếu tá Nguyễn Văn Thành chia sẻ: niềm vinh dự của người lính Biên phòng không chỉ nằm ở những thành tích đạt được, mà còn ở việc được trực tiếp góp phần giữ gìn bình yên cho từng tấc đất thiêng liêng của đất nước. “Nếu phải chọn một hình ảnh biểu tượng cho tuổi trẻ Biên phòng, tôi sẽ chọn hình ảnh người lính đứng bên cột mốc giữa gió trời biên cương”. Đó không chỉ là một hình ảnh, mà là một tuyên ngôn về lý tưởng sống: lãng lã, kiên cường và bền bỉ.

Cùng chung tinh thần ấy, nhưng trong một môi trường khác, Đại úy Trần Quốc Khánh, Phòng Cảnh sát kinh tế (Công an tỉnh Phú Thọ), Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2025 lại gửi đến thế hệ trẻ một thông điệp giản dị mà thấm thía. Anh không nói những điều lớn lao, mà bắt đầu từ những việc rất cụ thể: “Vươn mình cùng đất nước không phải khẩu hiệu xa vời. Nó bắt đầu từ sự tận tụy trong công việc mỗi ngày. Khi mỗi người trẻ làm tốt nhất phần việc của mình với cái tâm trong sáng, đó là lúc chúng ta đang cùng nhau kiến tạo một Việt Nam hùng cường”.

Và như thế, lý tưởng “vừa hồng, vừa chuyên” không còn là khái niệm mang tính khẩu hiệu, mà đang hiện diện sinh động trong đời sống của thế hệ trẻ hôm nay. Không chỉ trong lực lượng vũ trang, tinh thần ấy còn lan tỏa mạnh mẽ trong nhiều lĩnh vực, từ khoa học, giáo dục đến văn hóa, xã hội. Những cán bộ Đoàn nhiệt huyết, những nhà nghiên cứu trẻ miệt mài trong phòng thí nghiệm, những giáo viên bám bản nơi vùng cao... tất cả đang góp phần định hình một thế hệ thanh niên mới: yêu nước không chỉ bằng cảm xúc, mà bằng tri thức và hành động cụ thể.

Một trong những câu chuyện tiêu biểu cho hành trình ấy là cô giáo mầm non Lý Mi Lê, đại biểu trẻ nhất trúng cử Quốc hội khóa XVI. Ở tuổi 25, cô gái người dân tộc Si La, đến từ bản Nậm Sin (xã Mường Nhé, tỉnh Điện Biên) đã mang theo hành trang là những trải nghiệm chân thực từ điểm trường biên giới Huổi Lếch để bước vào nghị trường.

Ngày nhận tin trúng cử, Lê nói đó không chỉ là niềm tự hào của cá

DƯỚI LÁ CỜ VẺ VANG CỦA ĐẢNG:

Người trẻ Việt “vừa hồng, vừa chuyên” trong kỷ nguyên mới

● Dưới ngọn cờ vẻ vang của Đảng, được Bác Hồ kính yêu và các thế hệ cách mạng đi đầu, tuổi trẻ nước ta đã viết nên nhiều trang sử đẹp bằng lý tưởng cao cả, tinh thần yêu nước và khát vọng cống hiến. (Ảnh: VGP)

Dưới lá cờ vẻ vang của Đảng, thế hệ trẻ hôm nay đang viết tiếp câu chuyện của dân tộc bằng chính trí tuệ, bản lĩnh và khát vọng vươn mình. Và trong câu chuyện ấy, “vừa hồng, vừa chuyên” không chỉ là một yêu cầu, mà là lời cam kết của tuổi trẻ đối với tương lai đất nước.

nhân, mà là niềm vui của cả cộng đồng dân tộc Si La, một trong những dân tộc ít người nhất Việt Nam. Khác với nhiều đại biểu trưởng thành từ quản lý hay nghiên cứu, Lê bước ra từ một lớp học nhỏ nơi biên giới, nơi mỗi ngày đến trường là một hành trình vượt qua cái đói, cái nghèo và những rào cản vô hình. Từ điểm trường Huổi Lếch, những vấn đề của giáo dục vùng cao hiện lên bằng những hình ảnh cụ thể: phòng học tạm bợ, thiếu nước sạch, thiếu bếp ăn bán trú, trẻ em suy dinh dưỡng, con đường đến lớp lầy lội mỗi mùa mưa. Điều khiến cô trăn trở nhất là làm sao để trẻ em vùng cao được học tập trong một môi trường an toàn, đủ điều kiện phát triển. Theo Lê, cần xóa bỏ hoàn toàn phòng học tạm, đầu tư bếp ăn bán trú, công trình nước sạch và nâng mức hỗ trợ cho trẻ mầm non vùng khó khăn.

Là người con của một dân tộc ít người, cô còn mang theo một nỗi trăn trở khác: làm sao để phát triển mà không đánh mất bản sắc. Với cô, bảo tồn văn hóa không thể tách rời sinh kế. Những giá trị truyền thống như dệt vải, múa hát, lễ hội cần được “đánh thức”, chuyên hóa thành sản phẩm du lịch cộng đồng; đồng thời duy trì việc dạy tiếng nói, chữ viết dân tộc, nuôi dưỡng niềm tự hào về cội nguồn trong thế hệ trẻ.

Sinh ra trong một gia đình nghèo, tuổi thơ của Lê gắn liền với nương rẫy. Những ngày theo mẹ trồng ngô, bê măng không chỉ là ký ức, mà còn là “trường học đầu đời” giúp cô thấu hiểu giá trị của tri thức. Hình ảnh những cô giáo từ miền xuôi lên bản, tận tụy chăm sóc học sinh từ những điều nhỏ nhất đã gieo trong cô ước mơ trở thành người “gieo chữ”.

● Ông Bùi Quang Huy - Ủy viên T.Ư Đảng, Bí thư thứ nhất T.Ư Đoàn đối thoại cùng thanh niên Việt Nam năm 2026.

● Cô giáo Lý Mi Lê.

● Diễn đàn Tiếng nói tuổi trẻ - Hành động của Đoàn. (Ảnh: BTC)

“Tuổi trẻ Việt Nam tiên phong trong kỷ nguyên mới”

Ông Bùi Quang Huy, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn khẳng định, hưởng tối Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XIII, yêu cầu xây dựng nguồn nhân lực trẻ “vừa hồng, vừa chuyên” được xác định là nhiệm vụ trọng tâm. Ông cho biết, trong nhiệm kỳ tới, Đoàn Thanh niên sẽ triển khai phong trào “Tuổi trẻ Việt Nam tiên phong trong kỷ nguyên mới” với 5 nội dung tiên phong: Tiên phong trong khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; Tiên phong trong phát triển kinh tế và khởi nghiệp; Tiên phong trong hội nhập quốc tế; Tiên phong trong các hoạt động tình nguyện vì cộng đồng; Tiên phong trong việc tham gia bảo vệ Tổ quốc.

Theo ông, Đoàn không chỉ là nơi tập hợp, mà còn là “màng lọc” để phát hiện, bồi dưỡng nhân tài trẻ cho Đảng và Nhà nước. Ông Huy mong đội ngũ cán bộ Đoàn luôn cố gắng tận tâm với công việc trong một trạng thái lao động sáng tạo nhất, đúng với tinh thần chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm, đó là “Ba gần, Năm phải, Bốn không”. Đó là gần thanh niên, gần cơ sở, gần không gian số; phải lắng nghe, phải đối thoại, phải làm mẫu, phải chịu trách nhiệm, phải báo cáo kết quả; không hình thức, không né tránh, không đùn đẩy, không làm sai chức năng.

Với Lê, trở thành đại biểu Quốc hội không phải là đích đến, mà là điểm khởi đầu của một hành trình mới, hành trình đưa tiếng nói của những bản làng xa xôi đến gần hơn với chính sách. Cô mong muốn góp phần xây dựng cơ chế đặc thù cho giáo dục vùng sâu, vùng xa; cải thiện điều kiện sống của phụ nữ; đẩy lùi tảo hôn, hôn nhân cận huyết; đồng thời nâng cao chất lượng nguồn nhân lực tại chỗ.

Từ câu chuyện của mình, Lê gửi gắm một thông điệp giản dị mà sâu sắc: nơi ta sinh ra không quyết định tương lai, chính học tập mới là con đường mở ra cơ hội. Và khi đã trưởng thành, hãy quay trở về, mang tri thức thấp sáng bản làng, nơi đã nuôi dưỡng những ước mơ đầu tiên.

Làm chủ tri thức - hành trình của “chuyên”

Trước thềm Diễn đàn “Tiếng nói tuổi trẻ - Hành động của Đoàn” năm 2026, một cuộc khảo sát với hơn 23.500 thanh niên trên cả nước đã phần nào phác họa chân dung thế hệ trẻ Việt Nam trong thời đại mới. Điều đáng chú ý là, giữa

những biến động nhanh chóng của xã hội số, các giá trị nền tảng vẫn được người trẻ đặt ở vị trí trung tâm, như một “la bàn” định hướng cho hành động và khát vọng.

Gần 94% thanh niên cho rằng cần chú trọng giáo dục đạo đức, lối sống; hơn 92% nhấn mạnh lòng yêu nước và niềm tự hào dân tộc; trên 87% đề cao việc bồi dưỡng lý tưởng cách mạng. Những con số ấy không chỉ phản ánh nhận thức, mà còn cho thấy một thực tế đáng ghi nhận: trong dòng chảy toàn cầu hóa, thanh niên Việt Nam không đánh mất mình, mà vẫn giữ vững căn cốt văn hóa và ý thức trách nhiệm với đất nước.

Chính nền tảng ấy đã tạo nên sức lan tỏa mạnh mẽ của các phong trào tình nguyện. Có tới 95,7% thanh niên tham gia hoạt động vì mong muốn đóng góp cho cộng đồng; hơn 93% xem đây là cơ hội rèn luyện bản thân; và 89% coi đó là trách nhiệm của người đoàn viên. Tinh thần “đầu cần thanh niên có, đầu khó có thanh niên” vẫn đang hiện diện trên khắp mọi miền.

Câu chuyện của anh Mùa A Thi, Trưởng ban trẻ ở Điện Biên, là một minh chứng giàu sức lay động. Trong đêm mưa lũ dữ dội, anh đã kịp thời cảnh báo, sơ tán và cứu sống 90 người dân. Đó không phải là một quyết định được chuẩn bị sẵn, mà là phản xạ của trách nhiệm và tinh thần cộng đồng. Sau thiên tai, anh trở về với cuộc sống giản dị, tiếp tục vận động bà con xóa bỏ hủ tục, phát triển kinh tế. Những hành động thầm lặng ấy cho thấy “hồng” không phải là điều gì cao xa, mà chính là cách mỗi người sống có trách nhiệm với cộng đồng của mình.

Nếu “hồng” là nền tảng, thì “chuyên” chính là động lực để thanh niên vươn xa trong kỷ nguyên mới. Kết quả khảo sát cho thấy một xu hướng rõ nét: khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và làm chủ công nghệ đang trở thành lựa chọn của ngày càng nhiều người trẻ. Gần 67% thanh niên quan tâm đến khởi nghiệp sáng tạo, trong đó hơn 38% “rất quan tâm”; gần 80% khẳng định khoa học - công nghệ đóng vai trò then chốt. Đó là sự chuyển dịch tư duy: từ “làm thuê” sang “làm chủ”, từ gia công sang sáng tạo, từ tiếp nhận sang kiến tạo giá trị của tinh thần “Make in Việt Nam”.

Không chỉ dừng ở nhận thức, người trẻ còn chủ động trang bị năng lực để thích ứng. Có tới 84,9% cho biết họ tự học các kỹ năng mới trong môi trường số; hơn 92% nhìn nhận chuyển đổi số mở ra những cơ hội nghề nghiệp mới. Đáng chú ý, họ không chỉ coi công nghệ là công cụ, mà còn ý thức rõ về trách nhiệm trong không gian số: từ phòng, chống bạo lực mạng, bảo vệ dữ liệu cá nhân đến chăm sóc sức khỏe tinh thần.

Ở góc nhìn thực tiễn, những gương mặt trẻ tiêu biểu đang cho thấy hình mẫu của “chuyên” trong thời đại mới. Đó có thể là một kỹ sư dữ liệu tham gia vào các dự án chuyển đổi số quốc gia; một vận động viên bền bỉ vượt qua giới hạn bản thân; hay một nhà khoa học trẻ kết nối trí thức Việt toàn cầu. Điểm chung của họ là khát vọng vươn ra thế giới bằng chính năng lực nội tại.

Nhìn vào những người trẻ như Thiếu tá Nguyễn Văn Thành, Đại úy Trần Quốc Khánh hay cô giáo Lý Mi Lê, Trưởng ban Mùa A Thi... có thể thấy rõ một điểm chung: lòng yêu nước của thế hệ hôm nay không ồn ào, nhưng bền bỉ và sâu sắc. Họ không nói nhiều về lý tưởng, mà sống với lý tưởng qua từng công việc cụ thể mỗi ngày. Và chính từ những điều bình dị phi thường ấy, một thế hệ thanh niên “vừa hồng, vừa chuyên” đang dần định hình, những con người đủ tâm để không lạc lối, đủ tầm để đưa đất nước đi xa.

Khi mỗi người trẻ ý thức được trách nhiệm của mình, khi “hồng” và “chuyên” trở thành phẩm chất tự thân, đó cũng là lúc Việt Nam có thể tự tin bước vào tương lai bằng chính sức mạnh nội sinh của thế hệ trẻ, một thế hệ không chỉ kế tục, mà còn mở đường cho kỷ nguyên phát triển mới.

U.NA - Đ.TRANG - T.NGỌC

NGƯỜI TRẺ VÀ TINH THẦN “MAKE IN VIỆT NAM”

Những người trẻ rực rỡ - tự hào hai tiếng Việt Nam!

Giải thưởng gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2025 tôn vinh một thế hệ rực rỡ bằng chính giá trị họ tạo ra. Từ hàng trăm tỷ đồng doanh thu, hàng triệu USD tiết kiệm, đến việc bóc gỡ đường dây lừa đảo hơn 5.300 tỷ đồng, những con số là dấu ấn của trí tuệ, bản lĩnh và trách nhiệm. Người trẻ hôm nay không chỉ nuôi dưỡng khát vọng, mà đang biến khát vọng ấy thành niềm tự hào mang tên Việt Nam.

● Lãnh đạo Đảng, Nhà nước cùng các gương mặt trẻ tại chương trình.

● **Ca sỹ Hòa Minzy - Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu 2025.** (Ảnh trong bài: GMTVNTB)

● **Kỹ sư công nghệ Nguyễn Chí Đông (sinh năm 1996) hiện công tác tại Trung tâm Công nghệ thông tin, Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông Quân đội.**

● **Phạm Chí Nhu sinh năm 1991, quê ở Bắc Ninh, là cựu sinh viên Đại học Ngoại thương và là nhà sáng lập, CEO của Coolmate.**

Kỹ sư trẻ mang về hàng trăm tỷ đồng, vươn ra thế giới bằng trí tuệ Việt

Trong kỷ nguyên số, dữ liệu và trí tuệ nhân tạo không chỉ là công cụ mà đã trở thành “tài nguyên chiến lược”. Và ở trung tâm của cuộc chuyên dịch đó, những kỹ sư trẻ như Nguyễn Chí Đông đang góp phần đưa Việt Nam tiến lên những nấc thang mới.

Sinh năm 1996 từ một gia đình nông nghiệp tại Hòa Xá (Hà Nội), Nguyễn Chí Đông không có lợi thế sẵn về môi trường công nghệ. Nhưng chính nền tảng giản dị ấy đã hun đúc cho anh tinh thần bền bỉ và khát vọng vươn lên bằng trí thức. Sau khi tốt nghiệp Đại học Bách khoa Hà Nội, anh gia nhập Viettel với một mục tiêu rõ ràng: làm chủ công nghệ lõi về dữ liệu. Chỉ sau vài năm, những gì anh và cộng sự tạo ra đã vượt xa kỳ vọng thông thường. Nổi bật nhất là Nền tảng dữ liệu lớn Viettel (VLP), một hệ sinh thái phục vụ quản trị, phân tích dữ liệu và triển khai AI. Không chỉ triển khai trong nội bộ, VLP đã được đưa ra 10 thị trường quốc tế và nhiều cơ quan, doanh nghiệp lớn. Điều đáng chú ý nằm ở những con số: Doanh thu mang lại hơn 260 tỷ đồng. Tiết kiệm khoảng 9,2 triệu USD (tương đương hơn 200 tỷ đồng) nhờ không phải mua giải pháp nước ngoài. Đây không đơn thuần là thành công của một sản phẩm công nghệ, mà là minh chứng cho năng lực tự chủ, khi doanh nghiệp Việt có thể thay thế những nền tảng đắt đỏ của nước ngoài bằng chính sản phẩm do mình làm chủ.

Tiếp nối đó, nền tảng học máy Viettel (vMLP) tiếp tục tạo ra dấu ấn rõ nét. Nhờ tự động hóa toàn bộ quy trình phát triển AI, thời gian triển khai được rút ngắn tới 75%, mang lại giá trị khoảng 12 tỷ đồng mỗi năm. Không dừng lại, hệ thống số liệu thông minh GenBI giúp: Làm lợi gần 10 tỷ đồng; Tiết kiệm thêm hơn 13 tỷ đồng mỗi năm. Nếu cộng lại, những nền tảng do Nguyễn Chí Đông và cộng sự phát triển không chỉ tạo ra hàng trăm tỷ đồng doanh thu, mà còn giúp tiết kiệm hàng trăm tỷ đồng chi phí, một giá trị kép đặc biệt quan trọng trong cạnh tranh kinh tế.

Nhưng điều lớn hơn những con số ấy là triết lý mà anh theo đuổi: “Bình dân hóa AI”. Công nghệ, theo anh, không nên là đặc quyền của một nhóm nhỏ, mà phải trở thành công cụ cho tất cả. Đó cũng là lý do các sản phẩm của anh không chỉ mạnh về kỹ thuật mà còn

hướng tới khả năng ứng dụng rộng rãi - từ doanh nghiệp lớn đến các tổ chức và cá nhân.

Kỹ sư Nguyễn Chí Đông cũng chia sẻ một thực tế từng khiến nhiều người trầm trồ: dù tạo ra dữ liệu, doanh nghiệp Việt lại phải phụ thuộc vào các nền tảng phân tích nước ngoài, chi trả hàng triệu USD mỗi năm chỉ để “thuê” người khác xử lý chính dữ liệu của mình.

Từ trầm trồ đó, đội ngũ kỹ sư Viettel đã lựa chọn con đường khó khăn hơn: tự xây dựng nền tảng công nghệ từ con số không. Kết quả là nền tảng dữ liệu lớn Viettel (VLP) và các hệ thống như GenBI không chỉ giải quyết bài toán nội tại, mà còn được triển khai tại nhiều thị trường quốc tế.

Hình ảnh lõi vi mạch lưu trữ mã nguồn mà kỹ sư Nguyễn Chí Đông mang theo không đơn thuần là một vật thể kỹ thuật. Đó là một thông điệp: Việt Nam không chỉ là thị trường tiêu thụ, mà đang từng bước làm chủ và kiến tạo các nền tảng công nghệ lõi. Để đạt được điều đó, theo anh, ngoài chuyên môn, người kỹ sư cần có sự kiên trì, bản lĩnh và trách nhiệm đến cùng với sản phẩm của mình. Ở một góc nhìn rộng hơn, hành trình của Nguyễn Chí Đông cho thấy một chuyên dịch quan trọng: Việt Nam không còn chỉ gia công công nghệ, mà đang từng bước tạo ra, làm chủ và xuất khẩu công nghệ.

Chạm tới khát vọng đưa thương hiệu Việt vươn xa

Phạm Chí Nhu sinh năm 1991, quê ở Bắc Ninh, là cựu sinh viên Đại học Ngoại thương và là nhà sáng lập, CEO của Coolmate. Anh là một đại diện tiêu biểu cho thế hệ doanh nhân trẻ dám đi con đường khó. Từ một nhà kho nhỏ 20m² với số vốn khoảng 1 tỷ đồng, Coolmate đã phát triển thành một thương hiệu thời trang nam với tốc độ tăng trưởng ấn tượng.

Chỉ sau 6 năm, những con số là minh chứng rõ ràng: Hơn 1,2 triệu khách hàng; 5,7 triệu sản phẩm bán ra trong năm 2025, doanh thu gần 1.000 tỷ đồng. Không chỉ dừng ở quy mô, điều đáng chú ý là cách doanh nghiệp tạo ra giá trị bền vững. Thay vì phụ thuộc vào chuỗi cung ứng nước ngoài, Coolmate xây dựng hệ sinh thái sản xuất trong nước, góp phần thúc đẩy ngành dệt may Việt Nam. Song song với đó, doanh nghiệp còn dành 10% doanh thu từ một số sản phẩm cho hoạt động cộng đồng, triển khai hơn 20 dự án xã hội, gây quỹ hàng tỷ đồng. Bước đi quan trọng hơn là

vuơn ra thị trường quốc tế. Khi gia nhập thị trường Mỹ qua Amazon, sản phẩm của Coolmate đã nhanh chóng đạt vị trí dẫn đầu trong phân khúc giày.

Xuất hiện trên sân khấu Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu 2025 với chiếc áo thun được gấp vuông vức, còn nguyên tem mác, anh Phạm Chí Nhu không chỉ mang theo một sản phẩm, mà mang theo cả một câu chuyện chuyên môn của hàng Việt. Đó là hành trình đi từ vị thế “công xưởng gia công” sang xây dựng thương hiệu, từ làm thuê sang làm chủ.

Anh bày tỏ, trong nhiều thập kỷ, Việt Nam là một trong những trung tâm gia công may mặc lớn của thế giới. Những đôi tay khéo léo của người Việt đã tạo ra hàng triệu sản phẩm cho các thương hiệu quốc tế. Nhưng phần lớn giá trị gia tăng, từ thương hiệu, phân phối đến lợi nhuận - lại không ở lại trong nước. Chính thực tế đó đã thôi thúc Coolmate ra đời, với khát vọng phá bỏ định kiến “gia công giá rẻ”, khẳng định người Việt hoàn toàn có thể tự xây dựng thương hiệu của riêng mình.

Từ một dự án thử nghiệm, Coolmate đã phát triển thành doanh nghiệp phục vụ hàng triệu khách hàng trong nước. Quan trọng hơn, doanh nghiệp này đã từng bước làm chủ toàn bộ chuỗi giá trị: từ thiết kế, phát triển sản phẩm, quản trị chuỗi cung ứng, sản xuất đến xây dựng thương hiệu và bán hàng. Không còn là mắt xích phụ thuộc, Coolmate bước vào cuộc cạnh tranh sòng phẳng với các thương hiệu quốc tế ngay trên sân nhà.

Khát vọng đó không dừng lại ở thị trường nội địa. Khi đưa sản phẩm lên nền tảng thương mại điện tử Amazon, Coolmate nhận ra một nguyên tắc khác nghiệt nhưng công bằng của thị trường toàn cầu: không ai quan tâm bạn đến từ đâu, chỉ quan tâm sản phẩm của bạn tốt đến mức nào. Và bằng chất lượng sản phẩm, doanh nghiệp Việt đã từng bước chinh phục người tiêu dùng Mỹ, bán ra hàng triệu sản phẩm, mang về nguồn ngoại tệ đáng kể.

Nhưng với Phạm Chí Nhu, thành công không chỉ được đo bằng doanh số. Điều quan trọng hơn là nhận thức về “Made in Vietnam” đang thay đổi. Đó không còn chỉ là nhãn mác chỉ nơi sản xuất, mà trở thành một dấu hiệu của thương hiệu và chất lượng. Một chiếc áo không chỉ là sản phẩm tiêu dùng, mà là biểu tượng cho sự chuyên dịch lớn của nền kinh tế: từ gia công sang làm

chủ, từ ẩn danh sang có tên, từ làm cho người khác sang làm cho chính mình.

Và người trẻ giải mã đại án công nghệ hơn 5.300 tỷ đồng

Nếu ở hai lĩnh vực trên, những con số mang ý nghĩa tạo ra giá trị, thì trong lĩnh vực an ninh trật tự, những con số lại là lời cảnh báo mạnh mẽ. Đó là chuyên án lừa đảo công nghệ do Phó Đức Nam và Lê Khắc Ngọc cầm đầu là một trong những vụ án lớn nhất từng được phát hiện. Tổng giá trị tài sản bị phong tỏa và thu giữ lên tới khoảng 5.315 tỷ đồng. Đây là con số gây chấn động, nhưng điều đáng nói hơn là cách “cổ máy lừa đảo” này vận hành: Hơn 600 nhân viên trong hệ thống; Hơn 800 nạn nhân được xác định; Hàng chục văn phòng hoạt động tại nhiều tỉnh. Hệ thống máy chủ, IP đặt ở nước ngoài

Góp phần bóc gỡ đường dây này là Đại úy Nguyễn Hữu Dũng, sinh năm 1991, Tổ phòng, chống tội phạm, Công an phường Cầu Giấy (Hà Nội) là một trong những trinh sát trực tiếp tham gia chuyên án. Theo anh, tội phạm không chỉ dùng công nghệ mà còn khai thác sâu tâm lý con người. Kịch bản được xây dựng từng bước: tạo niềm tin - cho lợi nhuận ảo - kích thích lòng tham - rồi đẩy nạn nhân vào vòng xoáy thua lỗ. Nhiều người mất tiền mà vẫn tin mình “đầu tư thất bại”, không biết đã trở thành nạn nhân của lừa đảo.

Hành trình phá án cũng không hề dễ dàng. Từ những dấu hiệu rất nhỏ, lực lượng chức năng phải làm việc từng manh mối, làm việc liên tục ngày đêm, tự học thêm kiến thức về tài chính, tiền số, chứng khoán quốc tế để theo kịp tội phạm. Điều đáng chú ý là trong quá trình điều tra, các cán bộ còn phải đối mặt với những cám dỗ từ nguồn tiền khổng lồ. Nhưng như Đại úy Dũng khẳng định: đó không chỉ là kỷ luật, mà là danh dự của người chiến sỹ công an.

Chuyên án khép lại với con số hơn 5.300 tỷ đồng được phong tỏa, không chỉ là thành công về nghiệp vụ, mà còn là lời cảnh tỉnh sâu sắc cho xã hội về những rủi ro trong kỷ nguyên số.

Giải thưởng Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2025 mang dấu ấn của những người trẻ rực rỡ. Ở cả hai câu chuyện, từ một chiếc áo đến một nền tảng dữ liệu, điểm chung nổi bật chính là tinh thần dân thân của người trẻ Việt Nam. Dám nghĩ, dám làm, dám thử và chấp nhận sai để tiến lên. Đây cũng là yếu tố mà các doanh nghiệp cần nuôi dưỡng thông qua việc trao cơ hội, trao quyền và tạo môi trường để người trẻ phát huy năng lực.

Sự chuyên dịch từ “gia công” sang “làm chủ” không diễn ra trong một sớm một chiều. Nhưng từ những doanh nghiệp như Coolmate đến các kỹ sư công nghệ Viettel, có thể thấy một xu hướng rõ ràng: Việt Nam đang từng bước bước ra khỏi vai trò ẩn danh để khẳng định tên tuổi trên bản đồ kinh tế và công nghệ toàn cầu. Và hành trình ấy, như lời Phạm Chí Nhu, mới chỉ là khởi đầu cho một kỷ nguyên vươn mình mạnh mẽ của thương hiệu Việt.

Từ những nền tảng công nghệ mang về hàng trăm tỷ đồng và tiết kiệm hàng triệu USD, đến doanh nghiệp đạt doanh thu gần 1.000 tỷ đồng, hay chuyên án bóc gỡ đường dây hơn 5.300 tỷ đồng, có thể thấy một điểm chung: Những con số không còn là thống kê khô khan, mà là thước đo của trí tuệ, bản lĩnh và trách nhiệm. Một bên tạo ra của cải, một bên bảo vệ thành quả ấy, tất cả cùng góp phần làm nên sức mạnh quốc gia trong thời đại mới. Thế hệ trẻ hôm nay không chỉ nói về khát vọng, mà đang hiện thực hóa nó bằng những giá trị cụ thể, đo đếm được.

Và chính từ những con số ấy, hai tiếng “Việt Nam” không chỉ là niềm tự hào, mà còn là lời khẳng định: một thế hệ mới đang trưởng thành - rực rỡ, bản lĩnh và đủ sức đưa đất nước vươn xa.

M.THẢO - N.HƯƠNG - T.DƯƠNG

NGƯỜI TRẺ VÀ TINH THẦN “MAKE IN VIỆT NAM”

Nuôi dưỡng những phẩm chất làm nên “tuổi trẻ sống đẹp”

“Đưa đoàn viên đến địa điểm văn hóa”

Là chương trình do thanh niên Bộ VH,TT&DL tổ chức kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh (26/3/1931 - 26/3/2026), thể hiện tinh thần xung kích, tiên phong của thế hệ trẻ của Bộ VH,TT&DL trong việc góp phần cụ thể hóa Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam.

Ngày 24/3/2026, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Bộ VH,TT&DL phối hợp với Đoàn Thanh niên các đơn vị Thông tấn xã Việt Nam, Bộ Ngoại giao, Tập đoàn Điện lực Việt Nam, Tổng Công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước đã triển khai chương trình “Đưa đoàn viên đến địa điểm văn hóa” tại Nhà hát Sân khấu Truyền thống Quốc gia Việt Nam với chủ đề: “Tự hào Truyền thống 95 năm, tuổi trẻ lan tỏa giá trị văn hóa dân tộc”.

Trong khuôn khổ chương trình, các đại biểu và đoàn viên, thanh niên đã đặt vòng hoa, tổ chức Lễ báo công và viếng Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh; dâng hương tại Di tích Nhà 67 tại Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, góp phần giáo dục truyền thống yêu nước, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, nâng cao bản lĩnh chính trị và khơi dậy niềm tự hào dân tộc cho thế hệ trẻ.

Các đoàn viên đã thưởng thức vở cải lương chính luận “Nợ nước non” do Nhà hát Sân khấu truyền thống Quốc gia Việt Nam dàn dựng dựa trên tiêu thuyết cùng tên của tác giả PGS. TS Nguyễn Thế Kỳ, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Tổng Giám đốc Đài Tiếng nói Việt Nam, nguyên Chủ tịch Hội đồng Lý luận, Phê bình Văn học Nghệ thuật Trung ương.

Không chỉ là ký ức lịch sử, vở kịch khắc họa, luận giải những yếu tố văn hóa, tư tưởng, lịch sử hun đúc, rèn giũa nên tính cách và con người của lãnh tụ Nguyễn Sinh Cung - Nguyễn Tất Thành - Văn Ba để Người có chuyến đi lịch sử vạn dặm từ quê nhà Nghệ An đến kinh đô Huế, đến bến cảng Sài Gòn, cho chuyến vượt trùng khơi cứu nước ngày 5/6/1911.

Sự kiện Nguyễn Tất Thành - Nguyễn Ái Quốc - Chủ tịch Hồ Chí Minh ra đi tìm đường cứu nước và trở về trực tiếp lãnh đạo cách mạng Việt Nam; khẳng định con đường cách mạng Việt Nam do Chủ tịch Hồ Chí Minh lựa chọn “Độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội” là đúng đắn, sáng tạo; tôn vinh, tri ân sâu sắc những cống hiến vĩ đại của Người đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc Việt Nam, với phong trào Cộng sản và công nhân quốc tế; khẳng định sức sống trường tồn của tư tưởng Hồ Chí Minh trong sự nghiệp cách mạng của Nhân dân ta.

● Các đại biểu và đoàn viên, thanh niên dự lễ báo công dâng Bác và vào Lăng viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày 24/3/2026. (Ảnh: Minh Đức/TTXVN)

● Một trong những nội dung quan trọng của Nghị quyết 80 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam là xây dựng con người Việt Nam. (Ảnh minh họa - Nguồn: TTXVN)

● Thanh niên Bộ VH,TT&DL tổ chức chuỗi hoạt động kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và Chương trình “Đưa đoàn viên đến địa điểm văn hóa”. (Nguồn: Bộ VH,TT&DL)

Một trong những nội dung quan trọng của Nghị quyết 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam là xây dựng con người Việt Nam, trong đó bao gồm thế hệ trẻ, phát triển toàn diện, có nhân cách, đạo đức, lối sống, có trách nhiệm với cộng đồng, đất nước... Để nuôi dưỡng những phẩm chất làm nên “tuổi trẻ sống đẹp” thì nền tảng văn hóa và giáo dục giữ vai trò cốt lõi để thúc đẩy.

Vở cải lương chính luận “Nợ nước non” kết hợp nghệ thuật cải lương và một số loại hình nghệ thuật truyền thống đặc sắc khác như dân ca ví giặm xứ Nghệ; ca Huế; bài chòi và dân ca Nam Bộ; qua đó khắc họa sâu sắc hình tượng Chủ tịch Hồ Chí Minh, thân mẫu Hoàng Thị Loan, thân phụ Nguyễn Sinh Sắc và các nhân vật có nhiều ảnh hưởng lớn đến quá trình hình thành tư tưởng của Người, với chiều dài văn hóa từ Bắc tới Nam.

Tham dự Chương trình, đoàn viên, thanh niên các đơn vị có cơ hội tham gia thực hành các hoạt động nghệ thuật truyền thống như viết thư pháp, làm tranh dân gian Đông Hồ, vẽ mặt nạ, trải nghiệm các trò chơi dân gian và giao lưu với các nghệ sĩ trẻ biểu diễn nghệ thuật tuồng, chèo, cải lương nhằm góp phần nâng cao nhận thức, bồi dưỡng tình yêu và niềm tự hào đối với văn hóa, nghệ thuật truyền thống của dân tộc.

Có thể nói, việc triển khai mô hình trên không chỉ góp phần thu hẹp khoảng cách giữa nghệ thuật truyền thống với công chúng trẻ, góp phần cụ thể hóa chủ trương phát triển văn hóa theo Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị, đồng thời thể hiện sự sáng tạo, chủ động của tuổi trẻ ngành VH,TT&DL nói riêng và tuổi trẻ Đoàn Thanh niên nói chung trong việc bảo tồn, phát huy và lan tỏa giá trị nghệ thuật truyền thống trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Nền tảng văn hóa, giáo dục giữ vai trò cốt lõi để làm nên “tuổi trẻ sống đẹp”

Ngày 24/7/2021, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định 1331/QĐ-TTg về Chiến lược phát triển thanh niên Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030 nhấn mạnh: thanh niên được đặt ở vị trí trung tâm trong chiến lược bồi dưỡng, phát huy nguồn lực con người. Thanh niên phát huy vai trò là lực lượng xã hội to lớn, xung kích, sáng tạo, đi đầu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; có lý tưởng cách mạng, hoài bão, khát vọng vươn lên xây dựng đất nước; có đạo đức, ý thức công dân, chấp hành pháp luật; có sức khỏe và lối sống lành mạnh; có văn hóa, kiến thức, trình độ học vấn, kỹ năng sống, nghề nghiệp và việc làm; có ý chí lập thân, lập nghiệp, năng động, sáng tạo, làm chủ khoa học, công nghệ.

Chiến lược phát triển thanh niên Việt Nam cũng hướng tới việc phát triển nguồn nhân lực trẻ chất lượng cao đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững của đất nước và hội nhập quốc tế. Phát huy tinh thần cống hiến, xung kích, tình nguyện và nâng cao trách nhiệm của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc...

Với mục tiêu xây dựng thế hệ thanh niên Việt Nam phát triển toàn diện, giàu lòng yêu nước, có ý chí tự cường, tự hào dân tộc, Chiến lược phát triển thanh niên Việt Nam đưa ra 6 mục tiêu cụ thể: Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp

luật; cung cấp thông tin về tư vấn, hỗ trợ pháp lý cho thanh niên; Giáo dục, nâng cao kiến thức, kỹ năng; tạo điều kiện để thanh niên bình đẳng về cơ hội học tập, nghiên cứu, đổi mới sáng tạo; Nâng cao chất lượng đào tạo nghề và tạo việc làm bền vững cho thanh niên; phát triển nguồn nhân lực trẻ chất lượng cao; Bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe cho thanh niên; Nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần cho thanh niên; Phát huy vai trò của thanh niên trong tham gia phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc.

Ngày 7/1/2026, thay mặt Bộ Chính trị, Tổng Bí thư Tô Lâm đã ký ban hành Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam với quan điểm chỉ đạo: Phát triển văn hóa, con người là nền tảng, nguồn lực nội sinh quan trọng, động lực to lớn, trụ cột, hệ điều tiết cho phát triển nhanh và bền vững đất nước. Phát triển văn hóa vì sự hoàn thiện nhân cách con người xã hội chủ nghĩa trong kỷ nguyên mới và xây dựng con người để phát triển văn hóa. Tạo lập môi trường văn hóa nhân văn, lành mạnh, văn minh, hiện đại. Phát triển toàn diện văn hóa, con người Việt Nam trên nền tảng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam; phát huy truyền thống yêu nước, bản lĩnh, trí tuệ, tinh thần tự chủ, tự cường dân tộc, đề cao đạo đức, tài năng, sức sáng tạo và khát vọng cống hiến vì sự phồn vinh, văn minh, hạnh phúc của Nhân dân và

sự phát triển mạnh mẽ của dân tộc Việt Nam trong kỷ nguyên mới. . .

“Chú trọng xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, xây dựng môi trường văn hóa nhân văn, lành mạnh, văn minh, hiện đại” là một trong những nội dung được đề cập trong Nghị quyết 80-NQ/TW.

Gắn Nghị quyết 80-NQ/TW với Chiến lược phát triển thanh niên Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030 để thấy rằng việc lấy xây dựng nhân cách con người làm trọng tâm để định hướng hoạt động văn hóa, giáo dục, khoa học vào mục tiêu xây dựng con người phát triển toàn diện về đức - trí - thể - mỹ; giúp con người nâng cao trí tuệ, tự hoàn thiện nhân cách, hình thành thế giới quan khoa học, hướng tới các giá trị chân - thiện - mỹ; đặt giáo dục đạo đức và văn hóa lên hàng đầu trong các cơ sở giáo dục từ bậc mầm non; tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình - nhà trường - xã hội trong việc hình thành và hoàn thiện nhân cách con người Việt Nam, đặc biệt là đối với thế hệ trẻ là rất quan trọng.

Theo các chuyên gia, với việc “tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình - nhà trường - xã hội trong việc hình thành và hoàn thiện nhân cách thế hệ trẻ” là một trong những mục tiêu nhằm đẩy mạnh xây dựng, phát triển văn hóa, con người Việt Nam theo tinh thần Nghị quyết 80-NQ/TW. Để làm được điều đó, cần ba trụ cột gia đình - nhà trường - xã hội cùng sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, của toàn xã hội.

Trao đổi với truyền thông dưới góc nhìn của một chuyên gia văn hóa, Tiến sĩ Nguyễn Thị Quốc Minh, Khoa Văn học và Ngôn ngữ học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia TP Hồ Chí Minh cho rằng, để nuôi dưỡng những phẩm chất làm nên “tuổi trẻ sống đẹp”, nền tảng văn hóa và giáo dục giữ vai trò cốt lõi: “Giáo dục không chỉ là truyền đạt kiến thức mà còn là hành trình giúp người trẻ hiểu mình, hiểu người và hiểu cuộc sống. Đó là quá trình hình thành “sức đề kháng” trước những tác động tiêu cực của xã hội, giúp họ không dễ bị thao túng tâm lý, không mù quáng chạy theo đám đông. Văn hóa, với những giá trị bền vững chính là “la bàn” định hướng cho người trẻ giữa một thế giới nhiều biến động”.

Thạc sĩ Nguyễn Tuấn Anh công tác tại Tổng Công ty Công nghiệp Sài Gòn, từng là Chủ tịch Hội Thanh niên - Sinh viên Việt Nam tại California (Hoa Kỳ) bày tỏ quan điểm: người trẻ sống đẹp trong thời đại số là người biết tiếp cận tri thức với tinh thần cầu thị, biết kiểm chứng thông tin trước khi chia sẻ, biết phản biện bằng lý lẽ thay cho cảm tính, biết giữ sự tự tế trong cách nói và cách ứng xử. Trong một môi trường mà điều tích cực và điều tiêu cực luôn đan xen, sự tinh táo của người trẻ có ý nghĩa rất lớn. Một xã hội muốn phát triển lành mạnh trong thời đại số rất cần những công dân trẻ giàu tri thức, có trách nhiệm và biết tự giữ mình trước những xô lệch của đời sống ảo.

MINH DƯƠNG - LINH CHI

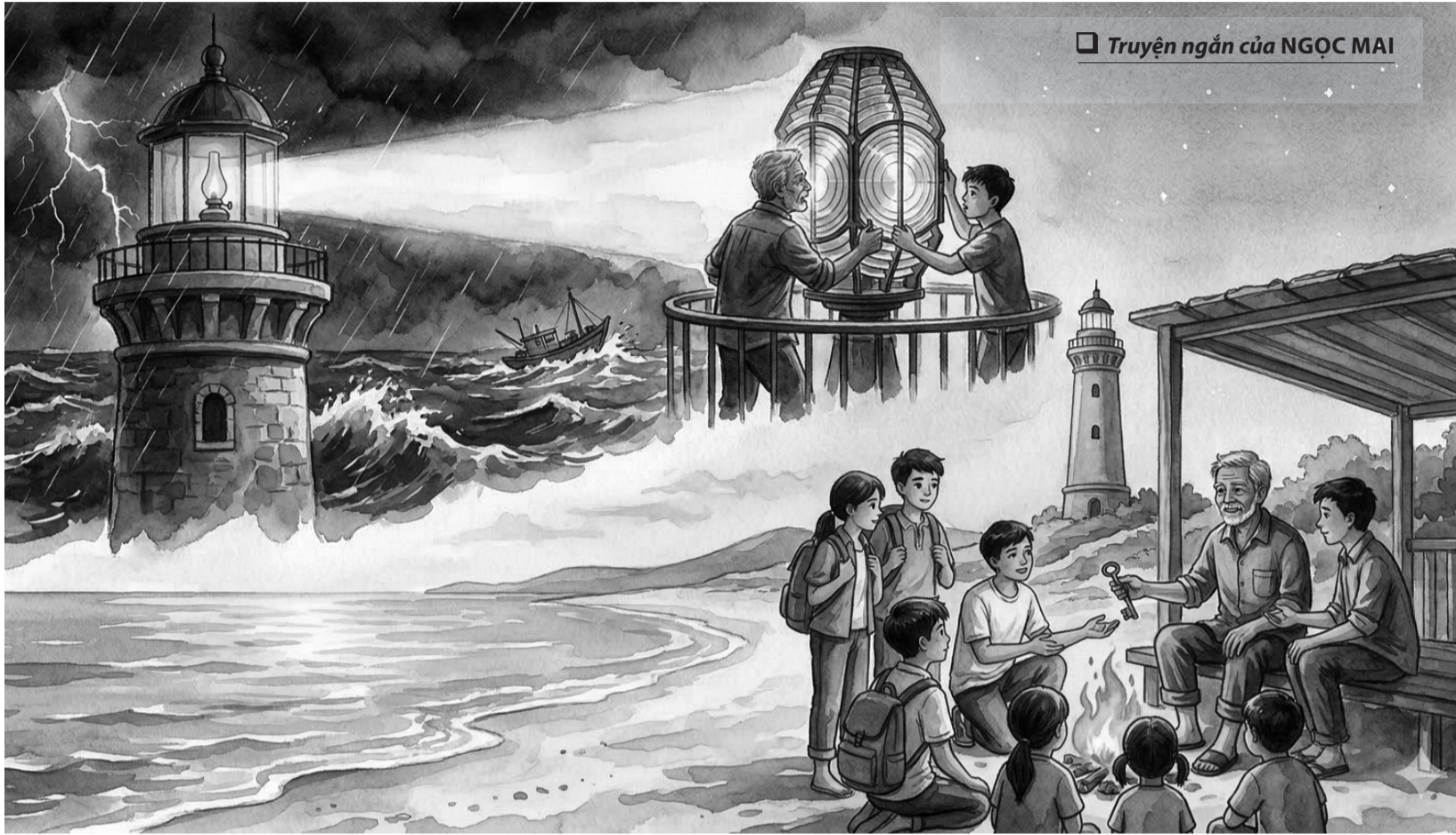
Đó là một đêm trăng tỏ và có gió. Ông Vĩnh, người gác hải đăng trên Sao Biển tần ngần một lát trước khi khép cánh cửa phòng lại. Ông muốn nhìn lại gian phòng nhỏ đã gắn bó với mình suốt 25 năm, một lần sau cuối. Nơi đây, ông đã trải qua biết bao đêm cô độc mà đẹp đẽ. Ông yêu nơi này, yêu bầu trời đêm bao la, biển cả hùng vĩ và thẳm sâu. Ông yêu từng ngọn sóng bạc đầu mỗi đêm vẫn đập không ngơi nghỉ vào ghềnh đá. Ông yêu công việc của một người gác đèn biển, giữ nhịp thở cho ngọn đèn, soi đường cho tàu thuyền an toàn đi thuyền mỗi đêm trên vùng biển này.

Tất cả những niềm vui ấy sẽ kết thúc ngay sau khi ông bước ra khỏi ngọn hải đăng vào đêm nay. “Kê từ 00h00 ngày 20 tháng 4, Hải đăng Sao Biển chính thức dừng vận hành thủ công để chuyển sang hệ thống giám sát và điều khiển tự động từ xa (VTS). Đề nghị đồng chí Trần Văn Vĩnh bàn giao thiết bị và hoàn tất thủ tục nghi hưu sớm theo chế độ”. Những dòng công văn nhẹ bẫng, nhưng mang sức nặng của một cánh cửa khép lại. Ông Vĩnh không bắt ngờ. Ông biết ngày này sẽ đến, như biết thủy triều sẽ lên và xuống. Hệ thống mới nhanh hơn, tích hợp GPS và AIS (hệ thống nhận dạng tự động) chính xác đến từng centimet. Một ngọn hải đăng cần sức người leo hàng trăm bậc thang mỗi đêm để lau chùi thấu kính, kiểm tra bình ắc quy dự phòng... đã trở thành một phần của quá khứ.

An, cậu kỹ sư trẻ đại diện cho thế hệ "số hóa" vừa được cử đến tiếp nhận bàn giao, bước vào với mớ dây cáp và cảm biến trên tay. Nhìn vẻ mặt của ông Vĩnh, cậu khẽ nói:

- Chú cứ yên tâm về nghỉ ngơi, vui vầy với gia đình. Hệ thống VTS này sẽ giúp ngư dân an toàn hơn nhiều, dù bão mù cũng không mất dấu. Con sẽ làm thật tốt nhiệm vụ này thay cho chú.

Đêm cuối của người gác đèn biển

Truyện ngắn của NGỌC MAI

Tranh minh họa. (Nguồn: Túc)

- Chú biết chứ, chú đặt niềm tin ở con. Buồn thì không hẳn, chỉ là lưu luyến đối với nơi mình đã gắn bó, dành hết tâm sức cả một thời trai trẻ thôi con. Hai mươi lăm năm, có biết bao nhiêu con tàu nhờ ngọn đèn này mà tránh được tai họa biển cả, tìm được bến đỗ an toàn. Chú góp sức mình vào đó, tự hào lắm chứ... Thôi chú về đây, tất cả mọi việc chú đã bàn giao cho con, đêm nay dự báo có một cơn bão nhỏ ngoài khơi xa, không đáng ngại lắm nhưng con cũng cần chú ý đó.

Cõi lòng nhẹ nhõm, ông Vĩnh sửa soạn đồ đạc, tạm biệt

An để lên đường về nhà. Nhưng dường như số phận chưa để ông chia tay với ngọn hải đăng một cách nhẹ nhàng. Một cơn mưa bỗng nhiên trút xuống. Mưa ngày càng nặng hạt, gió mỗi lúc một mạnh, sấm chớp bắt đầu xé toang bầu trời biển đêm. Một dự cảm không hay dấy lên trong lòng người gác đèn kinh nghiệm lâu năm. Ông trở vào, gọi to:

- An, con kiểm tra ngay, có lẽ cơn bão bất ngờ đổi hướng.

Còn chưa nghe tiếng An đáp lời, một tiếng nổ khủng khiếp đã vang lên. Một tia chớp đã đánh thẳng xuống trúng trụ anten phía ngoài, hệ thống bảng mạch điều

khiển tự động mới lắp đặt bị chập mạch, An hét lớn:

- Chú Vĩnh ơi, hệ thống mất tín hiệu điều khiển rồi!

Ông Vĩnh lao đến bàn điều khiển. Nhưng ông không nhìn vào màn hình, mà chăm chú nhìn ra khung cửa sổ, mắt đắm đuối theo dõi mặt biển giữa cơn bão vùn vùn. Biển đang gập thét.

- Bỏ máy tính đi - ông Vĩnh dứt khoát - Tia sét đánh hỏng bộ biến tần rồi. Lên tầng đèn ngay!

Hai người lao lên cầu thang xoắn ốc. Trên đỉnh tháp, gió giật mạnh dường như làm rung chuyển cả khối đá. Động cơ xoay thấu kính đã dừng lại. Nếu thấu

kính đứng yên, hải đăng sẽ trở thành một đóm sáng tĩnh, tàu thuyền sẽ đâm vào đèn bờ và đâm vào rặng đá ngầm phía dưới.

- An, nhắc chốt hãm, chúng ta phải quay mâm đèn bằng tay! - ông Vĩnh thét lên.

- Nhưng điện mất rồi, bóng Halogen không sáng được chú ơi! - An hoảng hốt

- Dùng đèn ép hơi dầu dự phòng! An, con kiểm tra bình áp lực, mỗi dầu cho cụm đèn ngay! Chú sẽ giữ nhịp quay thấu kính.

Giữa cơn bão và sự cố, giọng ông Vĩnh vẫn vững vàng, không lộ ra chút hoảng loạn nào, dường như ông đã làm công

TIẾNG LÒNG

Áng mây trời nhẹ tâm thân nhân. (Ảnh minh họa - Nguồn: TN)

Thế nào là một ngày hoàn hảo? Một cuộc đời tốt, một cuộc đời vui vẻ hay một cuộc đời lận đận, giàu có hay nghèo khó, thất bại hay thành công? Thật khó trả lời chính xác cho niềm vui và nỗi buồn. Chỉ khi ta cuối đời mỗi một nhìn lại thấy có cả nước mắt, nụ cười.

Tất cả điều đó là cách chúng ta ngắm nhìn cuộc sống, cách vận chuyển của nó trôi qua từng ngày. Cách chúng ta ứng phó với một ngày mới đến mà không biết điều tốt hay xấu sẽ xuất hiện.

Montesquieu là một luật sư, nhà xã hội học, nhà văn và triết

gia Pháp sống trong thời đại Khai sáng từng viết: “Loài người có đáng thương, là ở lúc lọt lòng, chứ không phải khi nhắm mắt”. Quan điểm của ông quả là tiếng bi ai của loài người: Đời là bể khổ!

Vậy trong cái khổ đó ta đi tìm niềm vui ở đâu, tìm sự cân bằng cho đời sống để khi suy xét, so sánh rằng: “Sao đời tôi khổ vậy mà người kia lại sướng quá”, mà ta không ngỡ ngàng rằng “con người đều “bình đẳng”, như người xưa nói: “Trong họa có phúc, trong phúc có họa”.

Nên vậy cứ vui đi!

Tôi xem Perfect Days (Ngày hoàn hảo) của Wim Wenders, một phim được đánh giá rất cao trong năm qua về triết lý sống. Nhân vật chính Hirayama - một người dọn dẹp nhà vệ sinh công cộng ở Tokyo, Nhật Bản. Công việc của ông không quá nặng nhọc nhưng bận rộn. Ông trầm tính, không nói nhiều, chăm chỉ

cọ toilet rất sạch sẽ. Xong ông đi tắm hơi công cộng, ăn món ăn ở quán quen, về đọc sách dưới ánh đèn vàng, ngắm trời xanh qua kẽ lá, chụp lại khung hình bằng máy ảnh cũ bằng phim, nghe nhạc thập niên 60, 70 của thế kỷ 20 bằng băng cassette...

Một người công nhân cọ toilet, công việc coi như thấp hèn trong xã hội nhưng ông lại được bạn bè đánh giá là “người tri thức”. Ông đọc Cọ Hoang của William Faulkner, nghe nhạc của Lou Reed, của Patti Smith, của The Kinks, của Van Morrison, của The Rolling Stones, của Nina Simone... đều là tinh hoa của văn nghệ mà thế gian này đến bây giờ xem lại, nghe lại vẫn đầy giá trị chiêm nghiệm nhân tình thế thái.

Vậy người đàn ông cọ nhà vệ sinh này có gì hay với chuỗi ngày lặp lại: tinh dây, đánh răng, tỉa râu, tưới cây, mua

cafe, nghe băng cassette trên đường đến những nhà vệ sinh công cộng...

Nhưng sự thanh thản đó là lúc ông quan sát vận động xung quanh mình: một đôi trẻ yêu nhau khi áp lực hẹn hò là phải có tiền; một đứa cháu gái của ông lại thích làm bạn với ông khi cô ngọt ngào cuộc sống gia đình phải bỏ nhà đi; những người bạn già, những cuộc tình già ly hôn và gặp gỡ... thế giới vận động không ngừng nhưng ông thì điềm tĩnh.

Cũng có khi ông rối bời, cô đơn, nhưng đó là chút bận tâm, xao động của tâm hồn. Ta thấy ông an vui hơn tất cả những người quanh ông vì ông chọn một công việc ông chăm chỉ mà không đòi hỏi quá nhiều. Chọn sự bình thản trước sự hối hả của hiện đại, văn minh, tiện nghi... Ông đã chọn một thái độ sống nhân nhả, hưởng thụ trong không

việc này hàng ngàn lần trước. Dưới ánh trăng soi mặt biển, ông Vĩnh nhìn ra xa khơi. Trong màn mưa trắng xóa, một con tàu đánh cá đang mất phương hướng, đốm sáng từ đèn tàu liên tục lung lay, chao đảo giữa những cơn sóng dữ. Ông Vĩnh biết, giờ đây ngư dân không thể nhìn thấy định vị vệ tinh giữa cơn bão điện từ, họ chỉ đang tuyệt vọng tìm kiếm đặc tính ánh sáng quen thuộc của Sao Biển: Chớp đơn, chu kỳ 5 giây.

Ông Vĩnh bám chặt vào vành mâm quay thấu kính không lồ. Ông dồn sức nặng cơ thể để đẩy khối thủy tinh nặng hàng tạ quay đều đặn.

- An! Nhìn đồng hồ bấm giây! Phải đúng 5 giây một vòng chớp. Nhanh một chút là tàu nhầm sang đèn cửa sông, chậm một chút là họ tưởng tàu khác đang neo đậu. Giữ đúng nhịp của đèn!

An vừa bơm áp lực dầu, vừa nhìn ông Vĩnh với sự kinh ngạc. Người gác đèn già như đang hòa làm một với trục quay. Bỗng luồng sáng vàng ám áp từ đèn dầu dự phòng, qua sự khúc xạ của các tầng thấu kính, bắt đầu quét ra biển cả.

Ông Vĩnh vừa giữ nhịp, vừa nói:

- An, khi làm công việc này con phải nhớ, không bao giờ được phép phụ thuộc hoàn toàn vào công nghệ. Sự cố về công nghệ có thể xảy ra, nhưng con mắt và đôi tay của người gác đèn thì không được phép sai sót. Ánh sáng này là niềm tin cuối cùng của người đi biển, con không bao giờ để cho nó được phép tắt.

Nhìn về phía con tàu, An nhận ra, nhờ luồng sáng “thủ công” ấy, con tàu cá nhận ra tọa độ, kịp thời bẻ lái tránh rặng đá ngầm và lách vào vụng tránh bão.

Đúng lúc này, cũng nhanh như khi đến, cơn bão đột ngột có dấu hiệu tan đi. Gió thổi gập rú trên những rặng đá, những tia chớp không còn rạch toạc bầu trời và mưa bắt đầu tạnh. Hai chú cháu vẫn không ngại

tay, tiếp tục công việc của mình. Đêm ấy, ngọn đèn biển trên hải đăng Sao Biển vẫn chớp sáng 5 giây một lần, như chưa hề có bất kỳ sự cố gì xảy ra.

Rồi mặt trời bắt đầu ló dạng, mặt biển lặng sóng như chưa từng có cuộc “nổi loạn” nào. An ngồi bệt xuống sàn tháp, nhìn đôi bàn tay phồng rộp vì quay mâm đèn.

- An, chú bàn giao lại “mắt biển” cho con - ông Vĩnh nhẹ nhàng đặt chiếc chìa khóa vào tay An.

- Chú... con sẽ gác đèn bằng cả trái tim, như cách chú đã làm đêm qua. Chú nghỉ ngơi nhé - An rung rung.

Câu hiểu rằng, chiếc chìa khóa đồng cũ kỹ ông sắp trao cho cậu không chỉ để khóa cửa tháp, mà là trao cho cậu một trách nhiệm thiêng liêng.

Ông Vĩnh bước xuống những bậc thang đá. Khi hệ thống điện được khôi phục và ngọn đèn thủ công tắt đi để chuyển sang chế độ tự động, người gác đèn già bước ra khỏi tháp, lên ca nô lái về đất liền.

Vừa đáp vào bờ, điện thoại trong túi reo vang, ông Vĩnh nhìn vào, hàng chục cuộc gọi nhỡ. Một đêm tắt bật đã khiến ông quên giữ liên lạc với gia đình. Ông Vĩnh nghe điện thoại, giọng con trai ông vang to:

- Ba, đêm qua bão lớn, ba không bắt máy làm cả nhà lo quá, ba sao rồi?

- Ba không sao - ông Vĩnh cười - hoàn thành nhiệm vụ rồi, giờ ba chuẩn bị nhận nhiệm vụ mới đây.

- Thiệt tình - ba làm cả nhà hú hồn - Giờ ba ở đó, con ra đón ba ngay, ba về tắm rửa nghỉ ngơi, chiều nay nhóm anh Tiến từ Sài Gòn ra, ba con mình cùng qua bên Làng Biển, có một số thứ cần ý kiến của ba.

Cúp điện thoại, ông Vĩnh ngồi trên một tảng đá lớn chờ con trai tới. Ông sức nhớ mình chưa kịp kể với cậu trai trẻ tên An, rằng ông về hưu nhưng làm gì có thời gian mà nghỉ ngơi. Máy tháng qua, con trai ông cùng những người bạn tâm huyết ở Sài Gòn triển khai một

dự án mang tên Làng Biển. Dự án ấy nhằm đưa ngôi làng chài nhỏ xinh đẹp ven ngọn hải đăng thành một “làng du lịch cộng đồng”. Ở đó, du khách đến không chỉ để nghỉ dưỡng mà được trải nghiệm những nét đẹp của văn hóa bản địa. Những nếp sống của người dân làng chài, những món ngon địa phương, những di tích cổ. Và trong dự án ấy, ông giữ một vai trò rất quan trọng, là một “người kể chuyện về biển, những truyền thuyết biển khơi. Sẽ đưa khách ra khơi trong những tour khám phá đại dương, trong ấy, có cả điểm đến là ngọn hải đăng cổ mà ông gắn bó gần nửa đời người.

Ông Vĩnh đứng lặng bên mép sóng, nơi những dấu chân trên cát đang dần bị thủy triều xóa lấp. Ông nghĩ về đường bờ biển dài hơn 3.260km của dải đất hình chữ S này, từ cực Bắc Móng Cái đến tận mũi Hà Tiên xa xôi. Trên suốt dải lụa biển ấy, có hơn 90 ngọn hải đăng lớn nhỏ đang ngày đêm nhấp nháy, mỗi ngọn đèn là một “mắt biển” canh giữ bình yên cho những con tàu.

Hải đăng Sao Biển của ông chỉ là một đốm sáng nhỏ nhoi trong hệ thống trùng điệp ấy. Nhưng hơn 20 năm qua, khi ông canh giữ hải đăng, đốm sáng ấy chưa một đêm nào lỗi nhịp. Nó đã tỏa sáng bằng tất cả sự kiên định của mình, làm trọn vẹn và tử tế nhất sứ mệnh chỉ đường. Giống như một chương viết đã đến hồi kết thúc mỹ mãn, ngọn đèn ấy không tắt đi, nó chỉ đang tan vào bình minh để nhường chỗ cho những luồng sáng mới, hiện đại hơn, nhưng tinh thần “gác biển” thì sẽ còn mãi chảy trong huyết quản của những người ở lại.

Cánh cửa tháp đã khép lại sau lưng, nhưng biển cả ngoài kia bao la lắm. Từ hôm nay, cái nhìn của ông không còn được đóng khung bởi ô cửa kính của ngọn hải đăng, mà mở rộng thênh thang. N.M

gian của mình để biến nó thành “ngày hoàn hảo”.

Đó là ngày nhìn mặt trời lên, lái xe đi làm, nghe nhạc trên đường, đọc sách, đi tắm hơi, gặp gỡ những người bạn già ở quán, nghe điệu nhạc cũ, giọng hát xưa... Nó không chỉ là kỷ niệm mà hiện tại vui vẻ của ông trong dòng đời tấp nập.

Phong thái đó làm tôi nhớ đến tinh thần của Chu Văn An: “Áng mây trôi nhẹ tấm thân nhân/Nửa gói trong lành cách thế gian”; “Ngô đồng ngồi lặng thành lười nhác/Mặc gió mở xem quyển sách tàn”. Đó là tinh thần hướng tới sự tự do, giống như Lê Hữu Trác cũng là một người khát khao sự nhân tâm, lánh mình bình lặng: “Ngày cho dân núi qua coi bệnh/Đêm áp biển trắng lại gầy đàn/Trời đã gần trưa say chưa dậy/Chỉ vì một nỗi nghiệm mùi nhân”.

Ông Hirayama cố gắng đi tìm lời giải cho một thắc mắc kì lạ đến nực cười khi nhảy múa với người bạn mới sau một lon bia: “Bóng tôi liệu có trở nên tối hơn khi chúng giao nhau?”, cố gắng đuổi theo cái bóng của ai đó, để rồi chính cái bóng của mình lại khiến ai khác phải đuổi theo. Để rồi, trong cảnh cuối phim, trong cảnh chiều tàn, của cả ngày và cả cuộc đời của ông, Hirayama đã cười và khóc.

Vậy thì khi cuộc sống chúng ta biến đổi, công việc ngưng trệ có gì đáng sợ? Cái đáng sợ chính là chúng ta lo nghĩ quá nhiều, xao động tâm trí quá lớn, khiến cho mọi thứ rối ren, khó tìm ra lối thoát, khiến cho con người cứ mãi đuổi bắt những thứ tưởng rất gần mình mà không thể nắm bắt. Chạy hoài tìm kiếm những thứ tưởng chừng lớn lao, nhưng rồi nhận ra đó không phải là mục đích sống mà

là sự dầy ả thân xác, tâm hồn, khiến cho đời sống bé tắt.

Có những thứ ta đã dần thân, dựng xây, yêu thương, gắn bó, đùm bọc, sẻ chia, ta đã từng ngạo nghễ vì nó bấy giờ bỗng dưng vụn vỡ. Tiếc lắm thay, nhưng dòng đời dạy ta bền chí, không sờn lòng, an ủi: “Ngày mai trời lại sáng”.

Vậy hãy đón nhận ngày mới thật thanh thản như một ngày hoàn hảo, một tinh thần mới, đón nhận điều vui hay buồn trong hành trình rộn rã: “Người lữ khách, dù biết đầu đường bên kia có phục sẵn bao nhiêu điều thất vọng, cũng vẫn cố ôm lấy thực nhiều điều tưởng tượng để mơ màng, mơ màng mà hy vọng, có hy vọng mới dần bước trên đường”.

Mượn đoạn văn trong cuốn “Trước đèn” của Lãng Nhân Phùng Tất Đắc kết thúc bài viết ngắn vậy! TUẤN NGỌC

ĐỌC SÁCH

Ấn tượng quyển thơ kỷ lục “Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển”

● Quyển thơ kỷ lục “Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển”. (Ảnh: PV)

Từ xưa đến nay, việc tôn vinh các danh nhân văn hóa bằng những công trình nghệ thuật luôn mang ý nghĩa đặc biệt. Đó không chỉ thể hiện sự tri ân với tiền nhân mà còn là cách để các giá trị văn hóa tốt đẹp tiếp tục được lan tỏa trong đời sống. Quyển thơ kỷ lục “Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển” viết bằng thư pháp chữ Việt khô lớn là một công trình như thế, vừa độc đáo về hình thức, vừa mang ý nghĩa sâu sắc.

Lần đầu tận mắt chiêm ngưỡng quyển sách này, nhiều người không khỏi ngỡ ngàng trước kích thước đồ sộ và vẻ đẹp trang trọng của nó. Nó không đơn thuần là một cuốn sách mà là một công trình nghệ thuật được tạo tác công phu, tỉ mỉ. Tác phẩm do nghệ nhân thư pháp Vũ Đăng Học thực hiện và ra mắt vào năm 2022, đúng dịp kỷ niệm 200 năm Ngày sinh của Nguyễn Đình Chiểu.

Đây cũng là năm UNESCO vinh danh Nguyễn Đình Chiểu là Danh nhân văn hóa thế giới - một sự kiện có ý nghĩa lớn đối với văn học Việt Nam và góp phần khẳng định vị thế của văn hóa Nam Bộ trong không gian văn hóa nhân loại. Việc cho ra đời quyển thơ “Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển” trong bối cảnh đó như một cách tôn vinh đặc biệt đối với cụ Nguyễn Đình Chiểu - “ngôi sao sáng” trong văn nghệ dân tộc.

Điều gây ấn tượng đầu tiên với người xem chính là kích thước hiếm có của tác phẩm. Quyển sách được chế tác hoàn toàn thủ công bằng giấy xuyên, bồi vải gấm vàng, có kích thước khoảng 1,8m x 1,4m. Sách được đặt trên chân đế sắt với tổng chiều cao gần 2m, trọng lượng toàn bộ lên đến khoảng 500kg. Sách dày 209 trang. Phần bìa được làm bằng gỗ sồi và gỗ đỏ, chạm nổi chân dung cụ Nguyễn Đình Chiểu với những đường nét trang trọng, gợi nhớ hình ảnh một nhà nho yêu nước bản lĩnh và cương trực.

Chín trang đầu của sách là các bức tranh trang trí mang phong cách thư họa. Trong đó nổi bật nhất là bức thư họa chữ “Đạo” được điêu khắc nổi và dát vàng. Tác phẩm lấy cảm hứng từ hai câu thơ nổi tiếng của cụ Nguyễn Đình Chiểu: “Chờ bao nhiêu đạo thuyền không khẳm/Đâm mấy thằng gian bút chẳng tà”. Hai câu thơ ấy từ lâu đã trở thành biểu tượng cho khí tiết của cụ Đồ Chiểu. Trong bối cảnh đất nước bị xâm lược, nhiều người chọn con đường thỏa hiệp, cụ Nguyễn Đình Chiểu vẫn giữ trọn đạo làm người, dùng văn chương để khẳng định lẽ phải và lên tiếng vì chính nghĩa. Vì thế, chữ “Đạo” đặt ở đầu quyển sách không chỉ mang ý nghĩa thâm mỹ mà còn như một tuyên ngôn về tinh thần của toàn bộ tác phẩm...

Với kích thước và sự công phu trong chế tác, quyển thơ “Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển” nhanh chóng thu hút sự chú ý của giới văn hóa và những người yêu nghệ thuật thư pháp. Năm 2022, Tổ chức Kỷ lục Việt Nam đã xác lập hai kỷ lục cho tác phẩm này: “Quyển thơ Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển viết bằng thư pháp chữ Việt lớn nhất Việt Nam” và “Người thực hiện quyển thơ Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển viết bằng thư pháp chữ Việt lớn nhất Việt Nam” dành cho nghệ nhân Vũ Đăng Học.

Không dừng lại ở đó, Liên minh Kỷ lục Thế giới cũng đã trao tặng kỷ lục thế giới cho công trình này, ghi nhận đây là quyển thơ viết bằng thư pháp chữ Việt lớn nhất thế giới. Kỷ lục được trao cho nghệ nhân Vũ Đăng Học cùng đơn vị lưu giữ tác phẩm là Thư viện Nguyễn Đình Chiểu (tỉnh Vĩnh Long).

Những danh hiệu ấy không chỉ ghi nhận một thành tựu về mặt kích thước hay kỹ thuật chế tác mà là sự khẳng định giá trị của một công trình nghệ thuật được thực hiện với tình yêu sâu sắc dành cho di sản văn hóa dân tộc.

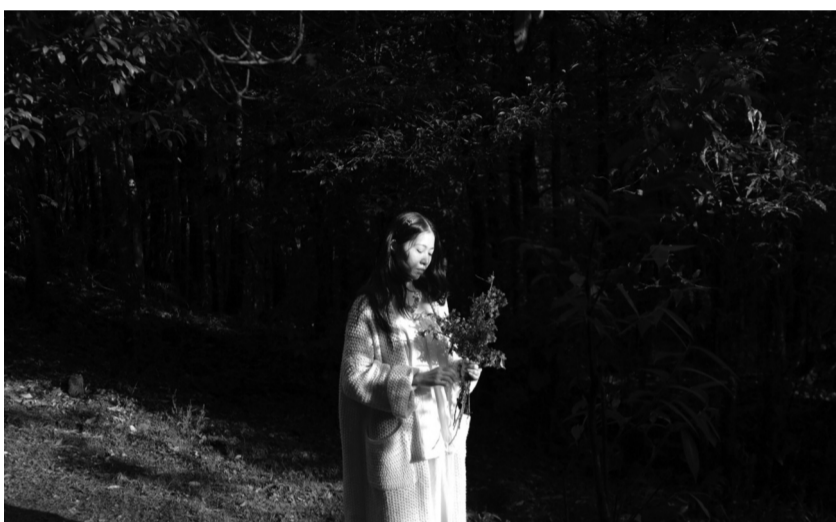
Đặc biệt, phiên bản điện tử của “Nguyễn Đình Chiểu thi tuyển” cũng đã được số hóa và công bố trên các nền tảng trực tuyến, giúp học sinh, sinh viên và những người yêu văn hóa, thư pháp có thể tìm hiểu tác phẩm ở bất cứ đâu. Trong bối cảnh công nghệ số ngày càng phát triển, việc kết hợp giữa một công trình nghệ thuật truyền thống với phương thức phổ biến hiện đại đã mở ra cơ hội mới để di sản văn hóa đến gần hơn với cộng đồng.

ĐÌNH THƯƠNG

Bí kíp vi vu không lo “cháy túi” của người trẻ

● Thu Hằng tận hưởng những khoảng thời gian thư thả ở Mộc Châu.

● Thu Hằng thong thả tản bộ ở Vườn Quốc gia Hoàng Liên, Lào Cai. (Ảnh trong bài: NVCC)

● Khung cảnh Bạch Dương chinh phục đỉnh núi Tà Chì Nhù.

Trên những cung đường tràn đầy hoa, nắng, sông suối ở khắp mọi miền Tổ quốc Việt Nam yêu dấu đang được người trẻ ghi lại từng bước chân. Họ rời xa phố thị, chọn làm một lữ khách để xê dịch khám phá những vùng đất xinh đẹp của quê hương.

Du lịch rẻ mà vẫn sang xịn

Nguyễn Thị Thu Hằng (25 tuổi, sinh sống ở Hà Nội) hiện đang làm một travel blogger bán thời gian vừa trở về sau chuyến đi Mộc Châu (tỉnh Sơn La) ngắn ngày vào đầu tháng 3. Cô cho biết chuyến đi chi hết vòn vẹn khoảng trên dưới 3 triệu đồng. Lần này, tranh thủ khi mùa xuân hoa lá đang đâm chồi nảy lộc ở Sơn La, Thu Hằng đã khám phá một số điểm đến lý thú, như hoa ban ở quốc lộ 6, tiệm cà phê Mer, Hang Tấu chỉ trong hai ngày cuối tuần.

Thu Hằng chia sẻ: “Từ đầu năm 2026 đến giờ tôi đã đi 3 điểm là Phú Quốc (tỉnh An Giang), Mù Cang Chải (tỉnh Lào Cai) và Mộc Châu (Sơn La). Mỗi nơi đều để lại cho tôi những ký ức đẹp về non núi, phong cảnh nên thơ của Việt Nam”.

Ví dụ như ở phía Nam Phú Quốc là nhịp sống trầm tĩnh, bình yên của những làng chài lưới cùng bãi biển trong vắt thấy được cả đáy, lấp lánh ánh sáng ban mai ở vùng Rạch Vẹm. Sau khi quay trở về từ các chuyến đi, Thu Hằng thường cảm thấy tràn trề làm video chia sẻ với bạn bè, cộng đồng.

Dù một năm đi khoảng 20 chuyến du lịch cả trong, ngoài nước, nhưng Thu Hằng vẫn cân đối chi phí xê dịch với nhu cầu cuộc sống cá nhân. Đến cuối năm cô vẫn có khoản tiền tiết kiệm, tiền báo hiếu bố mẹ.

Hàng chia sẻ du lịch không nhất thiết phải tốn kém nếu biết cách tính toán và tận dụng một vài mẹo nhỏ. Thực ra, chỉ cần chịu khó tìm hiểu một chút, lên kế hoạch hợp lý và linh hoạt trong cách chi tiêu, mọi người hoàn toàn có thể có một chuyến đi vừa vui, vừa tiết kiệm mà vẫn trọn vẹn trải nghiệm. Dưới đây là một vài kinh nghiệm “xương máu” nhưng cực kỳ dễ áp dụng.

Đầu tiên, thời điểm đi du lịch đóng vai trò rất quan trọng trong việc quyết định chi phí. Nếu có thể, hãy tránh đi vào mùa cao điểm như dịp hè từ cuối tháng 5 đến tháng 8, vì đây là lúc giá vé máy bay,

khách sạn và dịch vụ đều tăng mạnh. Thay vào đó, đi trái mùa cao điểm không chỉ giúp tiết kiệm tiền mà đôi khi còn mang lại trải nghiệm tốt hơn. Ví dụ như Phú Quốc thực sự đẹp từ khoảng tháng 11 trở đi, thời tiết dễ chịu, biển xanh trong mà giá cả lại “mềm” hơn rất nhiều. Hay như Huế, đi vào khoảng tháng 8 - 9 lại khá đẹp, ít mưa bão hơn mọi người vẫn nghĩ và cũng không quá đông khách du lịch. Việc lựa chọn đúng thời điểm có thể giúp bạn tiết kiệm được một khoản đáng kể mà vẫn tận hưởng được cảnh đẹp.

Tiếp theo là săn vé máy bay - một trong những khoản chi lớn nhất của chuyến đi. Mọi người nên theo dõi fanpage của các hãng hàng không để cập nhật các chương trình khuyến mãi như vé 0 đồng hoặc mã giảm giá. Ngoài ra, các dịp sale lớn như 11/11, 12/12 hoặc các khung giờ vàng (thường từ 11h đến 14h) trên các ứng dụng đặt vé cũng là thời điểm lý tưởng để “chốt đơn”. Một nguyên tắc khá hiệu quả là nên đặt vé trước khoảng 2 - 3 tháng, vì lúc này giá thường rẻ hơn so với đặt sát ngày. Nếu cẩn thận hơn, du khách có thể sử dụng công cụ so sánh giá vé theo thời gian để xem mức giá hiện tại là cao hay thấp so với cùng kỳ năm trước, từ đó quyết định có nên mua ngay hay chờ thêm.

Bên cạnh vé máy bay, việc lên lịch trình cụ thể cũng giúp tiết kiệm rất nhiều chi phí và thời gian. Trước khi đi, hãy xác định rõ mỗi ngày sẽ đi đâu, làm gì, từ đó chọn khách sạn ở vị trí phù hợp để hạn chế di chuyển xa. Nếu ngân sách hạn chế, mọi người chỉ cần ưu tiên nơi ở sạch sẽ, an toàn và thuận tiện, không nhất thiết phải có view đẹp hay quá sang trọng. Một mẹo nhỏ, chúng ta có thể “dồn tiền” để ở một đêm tại khách sạn lớn để trải nghiệm, còn lại những ngày khác chọn khách sạn vừa tầm là đủ.

Về vé tham quan và các dịch vụ du lịch, đừng quên kiểm tra giá trên các nền tảng đặt dịch vụ trực tuyến trước khi quyết định. Đôi khi, chính homestay hoặc khách sạn nơi du khách ở cũng có thể hỗ trợ đặt vé với mức giá ưu đãi hơn. Vì vậy, hãy so sánh giá từ nhiều nguồn để chọn được phương án tốt nhất.

Ngoài ra, tham gia các hội nhóm du lịch trên mạng xã hội cũng là một cách rất hay để tiết kiệm. Ở đó, có thể tìm người ghép nhóm, chia sẻ chi phí xe cộ hoặc thậm chí mua lại các dịch vụ được “pass” (bán lại) với giá rẻ hơn. Không chỉ tiết kiệm tiền, bạn còn có cơ hội gặp gỡ thêm những người bạn mới cùng sở thích.

Bên cạnh đó, muốn tối ưu chi phí tối đa, cần chịu khó so sánh giá trên nhiều nền tảng khác nhau như các ứng dụng đặt phòng, đặt vé và cả website chính thức của hãng. Đôi khi cùng một dịch vụ nhưng giá lại chênh lệch khá nhiều giữa các nền tảng. Việc kiểm tra kỹ lưỡng tuy mất thời gian một chút nhưng sẽ giúp mọi người tiết kiệm được khoản tiền không nhỏ.

Cuối cùng, nếu có thể tín dụng của các ngân hàng có ưu đãi du lịch, đừng quên tận dụng. Nhiều loại thẻ hiện nay có hoàn tiền, giảm giá hoặc tích điểm khi đặt vé máy bay, khách sạn, giúp bạn tiết kiệm thêm chi phí cho mỗi chuyến đi.

Tiết kiệm không có nghĩa là thiếu những giờ phút “phiêu” với đời

Bạch Dương (27 tuổi, Hà Nội) từng làm chuyên viên ở một công ty du lịch tại Hà Nội, đã đi khoảng 15 quốc gia trên thế giới cho biết, du lịch, suy cho cùng, không nằm ở việc mọi người chi bao nhiêu tiền, mà ở cách chuẩn bị và tận hưởng hành trình ấy ra sao. Chuyến đi tiết kiệm nhưng vẫn trọn vẹn hoàn toàn không phải là điều xa vời, nếu chúng ta dành thời gian lên kế hoạch một cách kỹ

lượng và tinh tế. Khi mọi thứ được tính toán từ sớm, mỗi du khách sẽ nhận ra rằng việc “đi ít tiền” không đồng nghĩa phải hy sinh trải nghiệm, mà ngược lại, còn giúp tận hưởng chuyến đi một cách nhẹ nhàng, chủ động hơn.

Một chuyến đi sẽ trở nên đáng nhớ hơn rất nhiều nếu mọi người dành chút thời gian tìm hiểu trước địa điểm chụp ảnh đẹp. Không cần phải là những nơi quá nổi tiếng hay đông đúc, đôi khi chỉ là một con đường vắng, một góc tường cũ, hay một quán nhỏ có ánh sáng đẹp cũng đủ để tạo nên những khung hình đầy cảm xúc. Việc chọn đúng thời điểm trong ngày, như sáng sớm hoặc chiều muộn, cũng giúp bức ảnh có chiều sâu và “có hồn” hơn mà không tốn thêm chi phí nào. Khi du khách biết mình muốn chụp gì, ở đâu, chuyến đi sẽ trở nên có định hướng hơn và mỗi khoảnh khắc đều đáng để lưu giữ.

Du lịch cũng là khoảng thời gian để mọi người nghỉ ngơi, thư giãn khám phá vẻ đẹp phong cảnh thiên nhiên và kết nối với thế giới. Bạch Dương nói: “Khi bước vào một chuyến đi tôi luôn giữ tâm thế cởi mở sẵn sàng làm bạn với những người bản địa, kết nối với hương dẫn viên. Đó là người bản xứ với hàng chục năm sinh sống trên quê hương, họ sẽ chỉ cho tôi biết các điểm đến có phong cảnh đẹp nên thơ, hữu tình”.

Thay vì chỉ “đi cho biết”, mọi người nên chọn cách đọc thêm sách, tìm hiểu trước về văn hóa, lịch sử nơi mình sắp đến. Chẳng hạn, khi ghé thăm Huế, việc đọc qua những tài liệu ngắn về triều Nguyễn sẽ giúp hành trình khám phá các lăng tẩm trở nên thú vị hơn rất nhiều. Khi đó, mỗi công trình không chỉ là một điểm tham quan, mà còn là một câu chuyện: vì sao lăng Minh Mạng mang dáng dấp của một Đại Nội thu nhỏ, hay tại sao lăng Khải Định lại pha trộn kiến trúc phương Tây. Tương tự, khi về Nghệ An thăm quê Bác, việc đọc “Búp sen xanh” giúp du khách cảm nhận rõ hơn về tuổi thơ và cuộc đời của Người, khiến chuyến đi trở nên xúc động và ý nghĩa hơn.

Khi có sự chuẩn bị như vậy, cảnh quan trước mắt không còn đơn thuần là để ngắm nhìn, mà trở thành những lớp lang lịch sử, văn hóa đang được “mở ra” theo từng bước chân. Và đó cũng chính là lúc du lịch không chỉ là hành trình di chuyển, mà là hành trình thấu hiểu.

Cuối cùng là những điều giản dị như quần áo hay ăn uống cũng có thể được cân nhắc theo cách nhẹ nhàng hơn. Mọi người không nhất thiết phải mua sắm quá nhiều cho mỗi chuyến đi, chỉ cần khéo léo phối hợp những món đồ sẵn có hoặc mượn thêm từ bạn bè là đã đủ để tạo nên những hình ảnh mới mẻ. Khi đến một nơi xa lạ, việc chọn quán ăn cũng không cần phụ thuộc vào những danh sách được quảng bá rầm rộ. Chỉ cần dành chút thời gian tìm hiểu, đọc đánh giá chân thực, du khách sẽ dễ dàng tìm thấy những địa điểm phù hợp với khẩu vị và ngân sách của mình.

Điều quan trọng nhất vẫn là sự chủ động và kiên nhẫn. Khi mọi người chịu khó tìm hiểu, so sánh và chuẩn bị từ sớm, mọi chi phí đều dần trở nên “dễ thở” hơn. Và khi không còn phải lo lắng quá nhiều về tiền bạc, du khách sẽ có nhiều không gian hơn để tận hưởng từng khoảnh khắc của chuyến đi, từ những buổi sáng thong thả, những con đường xa lạ cho đến những trải nghiệm rất riêng chỉ thuộc về mình. **HƯƠNG NGỌC**

Giỗ Tổ Hùng Vương - Hành trình trở về cội nguồn dân tộc

Tháng Ba âm lịch, hàng triệu trái tim người Việt lại hướng về Khu Di tích lịch sử Đền Hùng (Phú Thọ) - nơi hội tụ linh khí non sông, nơi khởi nguồn của dân tộc. Giỗ Tổ Hùng Vương không chỉ là một ngày lễ, mà là hành trình trở về cội nguồn, đánh thức ký ức văn hóa, hun đúc tinh thần đại đoàn kết và lòng tự hào dân tộc qua hàng nghìn năm lịch sử.

● Đoàn rước Giỗ tổ Hùng Vương. (Ảnh trong bài: Minh Nhật)

● Lễ rước kiệu về Đền Hùng trong Lễ Giỗ Tổ.

● Lễ hội Đền Hùng năm 2026 được tổ chức quy mô cấp tỉnh, diễn ra từ ngày 17 đến 26/4/2026.

Sợi dây kết nối tâm linh dân tộc

Trên đỉnh núi Nghĩa Lĩnh, giữa mệnh mang đất trời trung du, Đền Hùng hiện lên như một biểu tượng bất tử của lịch sử dân tộc. Nơi đây gắn với truyền thuyết dựng nước của các Vua Hùng - những người đặt nền móng đầu tiên cho quốc gia Văn Lang, khai mở dòng chảy văn hiến Việt Nam.

Giỗ Tổ Hùng Vương được tổ chức hằng năm vào ngày 10 tháng Ba âm lịch, từ lâu đã trở thành một "quốc lễ" trong tâm thức người Việt. Không phân biệt vùng miền, tầng lớp, dù ở trong nước hay xa xứ, người Việt đều chung một niềm tin: "Dù ai đi ngược về xuôi/Nhớ ngày Giỗ Tổ mừng Mười tháng Ba".

Năm 2026, Lễ hội được tổ chức quy mô cấp tỉnh tại Phú Thọ, kéo dài từ ngày 17 - 26/4 dương lịch, với chuỗi hoạt động phong phú, kết hợp hài hòa giữa phần lễ trang nghiêm và phần hội sôi động. Đây không chỉ là dịp tri ân tổ tiên mà còn là cơ hội để lan tỏa giá trị văn hóa truyền thống đến cộng đồng và bạn bè quốc tế.

Trong tổng thể Lễ hội, phần lễ luôn được xác định là trọng tâm, là linh hồn của Giỗ Tổ. Mọi nghi thức đều được tổ chức trang nghiêm, chuẩn mực, mang đậm dấu ấn truyền thống, thể hiện lòng thành kính sâu sắc đối với tổ tiên.

Mở đầu là chuỗi hoạt động dâng hương tưởng niệm của các xã, phường trong tỉnh, diễn ra từ đầu tháng Ba âm lịch. Những đoàn người nối dài trong trang phục truyền thống, tay nâng lễ

vật, lòng thành kính dâng lên các bậc tiền nhân, tạo nên một không gian thiêng liêng, xúc động.

Đặc biệt, nghi lễ Giỗ Đức Quốc Tổ Lạc Long Quân và dâng hương tưởng niệm Tô Mậu Âu Cơ (ngày 22/4) mang ý nghĩa sâu sắc về nguồn cội "con Rồng, cháu Tiên". Đây là dịp để mỗi người Việt nhắc nhở về truyền thuyết khai sinh dân tộc, một biểu tượng văn hóa giàu tính nhân văn, thể hiện khát vọng đoàn kết và cội nguồn chung.

Ngày hội chính 26/4 (tức mừng 10 tháng Ba âm lịch) là thời khắc thiêng liêng nhất với Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương. Trong không gian linh thiêng của Đền Thượng, lãnh đạo Đảng, Nhà nước cùng Nhân dân cả nước thành kính dâng hương tưởng niệm các Vua Hùng. Khói hương lan tỏa, tiếng nhạc lễ vang lên trầm hùng như kết nối quá khứ - hiện tại - tương lai.

Một điểm nhấn giàu ý nghĩa là nghi thức dâng hoa tại bức phù điêu "Bác Hồ nói chuyện với cán bộ, chiến sỹ Đại đoàn quân Tiên Phong", gợi nhắc lời căn dặn bất hủ của Hồ Chí Minh: "Các Vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước".

Lời dạy ấy không chỉ là di huấn lịch sử, mà còn là "kim chỉ nam" cho các thế hệ người Việt trong hành trình dựng xây và bảo vệ Tổ quốc hôm nay.

Nếu phần lễ mang sắc thái trang nghiêm, thì phần hội lại là bức tranh rực rỡ của đời sống văn hóa dân gian. Tại Lễ hội

năm 2026, hàng loạt hoạt động phong phú được tổ chức, tạo nên không khí vui tươi, sôi nổi, thu hút đông đảo người dân và du khách.

Chương trình nghệ thuật khai mạc Lễ hội, hội trại văn hóa, lễ hội văn hóa dân gian đường phố, hội thi gói và nấu bánh chưng - giã bánh giầy...

Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa - Du lịch Đất Tổ là sự kiện chính trị, văn hóa lớn của tỉnh Phú Thọ và cả nước, góp phần tôn vinh giá trị văn hóa thời đại Hùng Vương, giáo dục truyền thống lịch sử và quảng bá hình ảnh địa phương.

Hội trại văn hóa là nơi hội tụ sắc màu của các địa phương, tái hiện không gian sinh hoạt truyền thống, từ kiến trúc nhà ở đến ẩm thực, trang phục. Đây không chỉ là hoạt động giao lưu mà còn là "bảo tàng sống" về văn hóa vùng miền.

Hội thi gói, nấu bánh chưng và giã bánh giầy mang ý nghĩa đặc biệt, gắn với truyền thuyết Lang Liêu - câu chuyện về lòng hiếu thảo và triết lý "trời tròn, đất vuông". Những chiếc bánh không chỉ là món ăn mà còn là biểu tượng văn hóa, gửi gắm quan niệm vũ trụ của người Việt cổ.

Các chương trình liên hoan văn nghệ quần chúng, biểu diễn múa lân - sư - rồng, trình diễn nhạc cụ dân tộc... tạo nên một không gian nghệ thuật đa sắc. Đặc biệt, những tiết mục trình diễn văn hóa Mường, đánh trống đồng, đâm đuống mang đậm dấu

ấn của cư dân bản địa, tái hiện sinh động đời sống tinh thần của cộng đồng người Việt cổ.

Liên hoan văn nghệ quần chúng, triển lãm mỹ thuật quốc tế, hội sách Đất Tổ, các giải thể thao, hội chợ Hùng Vương, giao lưu ngoại giao văn hóa, các triển lãm văn hóa - du lịch, chương trình bắn pháo hoa tầm cao góp phần làm phong phú thêm trải nghiệm của du khách. Mỗi hoạt động đều là một "mảnh ghép" trong bức tranh tổng thể về bản sắc văn hóa Việt Nam.

Lan tỏa giá trị di sản từ tín ngưỡng đến bản sắc quốc gia

Giỗ Tổ Hùng Vương không chỉ là một Lễ hội truyền thống mà còn là biểu tượng của bản sắc văn hóa dân tộc. Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương đã được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, khẳng định giá trị toàn cầu của di sản này.

Điểm đặc biệt của tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương là tính cộng đồng sâu sắc. Không chỉ diễn ra tại Phú Thọ, tín ngưỡng này còn được thực hành rộng rãi ở nhiều địa phương trên cả nước, với hàng nghìn đền, đình, miếu thờ các Vua Hùng. Điều đó cho thấy sức sống bền bỉ và sự lan tỏa mạnh mẽ của di sản trong đời sống xã hội.

Lễ hội năm 2026 còn mang ý nghĩa quảng bá hình ảnh vùng Đất Tổ - nơi hội tụ và giao thoa của ba không gian văn hóa: Phú Thọ - Vĩnh Phúc - Hòa Bình. Đây

là khu vực giàu truyền thống lịch sử, văn hóa, với nhiều di sản quý giá như hát xoan, văn hóa Mường, tín ngưỡng dân gian...

Thông qua lễ hội, những giá trị ấy được giới thiệu rộng rãi, góp phần thúc đẩy phát triển du lịch, nâng cao nhận thức cộng đồng về bảo tồn di sản. Giỗ Tổ Hùng Vương không chỉ là sự kiện văn hóa, mà còn là hành trình tâm linh của mỗi người Việt. Đó là hành trình trở về với cội nguồn, với những giá trị nền tảng đã làm nên bản sắc dân tộc.

Trong nhịp sống hiện đại, khi nhiều giá trị truyền thống có nguy cơ mai một, việc duy trì và phát huy Lễ hội Giỗ Tổ càng trở nên ý nghĩa. Đây không chỉ là trách nhiệm của chính quyền hay ngành Văn hóa, mà là nhiệm vụ chung của toàn xã hội.

Sự chuẩn bị kỹ lưỡng cho Lễ hội năm 2026 từ công tác tổ chức, bảo đảm an ninh, vệ sinh môi trường đến việc nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa cho thấy nỗ lực của địa phương trong việc giữ gìn và phát huy di sản.

Quan trọng hơn, Lễ hội đã và đang khơi dậy ý thức trách nhiệm của mỗi người dân đối với truyền thống dân tộc. Từ những hành động nhỏ như giữ gìn vệ sinh, ứng xử văn minh nơi công cộng, đến việc tìm hiểu, trân trọng giá trị văn hóa. Tất cả đều góp phần làm nên một lễ hội văn minh, giàu bản sắc.

Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng không chỉ là một sự kiện văn hóa thường niên, mà là biểu tượng thiêng liêng của tinh thần dân tộc. Đó là nơi mỗi người Việt tìm về cội nguồn, để hiểu mình là ai, đến từ đâu và sẽ đi về đâu.

Với sự chuẩn bị chu đáo, tổ chức bài bản, Lễ hội năm 2026 hứa hẹn sẽ tiếp tục lan tỏa những giá trị tốt đẹp, khẳng định sức sống trường tồn của tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương trong lòng dân tộc.

Lễ hội không chỉ là dịp để tưởng nhớ tổ tiên, mà còn là cơ hội để mỗi người nhìn lại mình, để hiểu rằng mình là một phần của dòng chảy lịch sử. Từ đó, nuôi dưỡng lòng tự hào, ý thức trách nhiệm và khát vọng xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh. Dù thời gian có trôi qua, dù xã hội có đổi thay, thì hành trình trở về cội nguồn, hành trình về với Đền Hùng, về với các Vua Hùng vẫn mãi là sợi dây thiêng liêng kết nối mỗi người Việt với lịch sử, với đất nước, với chính mình.

Trải qua hàng nghìn năm lịch sử, Giỗ Tổ Hùng Vương vẫn giữ nguyên sức sống và ý nghĩa sâu sắc trong đời sống người Việt. Đó là minh chứng cho sức mạnh của truyền thống, cho sự gắn kết bền chặt của cộng đồng dân tộc.

Giữa hội nhập quốc tế, việc giữ gìn bản sắc văn hóa càng trở nên quan trọng. Giỗ Tổ Hùng Vương, với những giá trị độc đáo, chính là "cầu nối" giữa quá khứ và hiện tại, giữa truyền thống và hiện đại, giữa Việt Nam và thế giới. **BAO CHÂU**

Âm vang của những tiếng hát

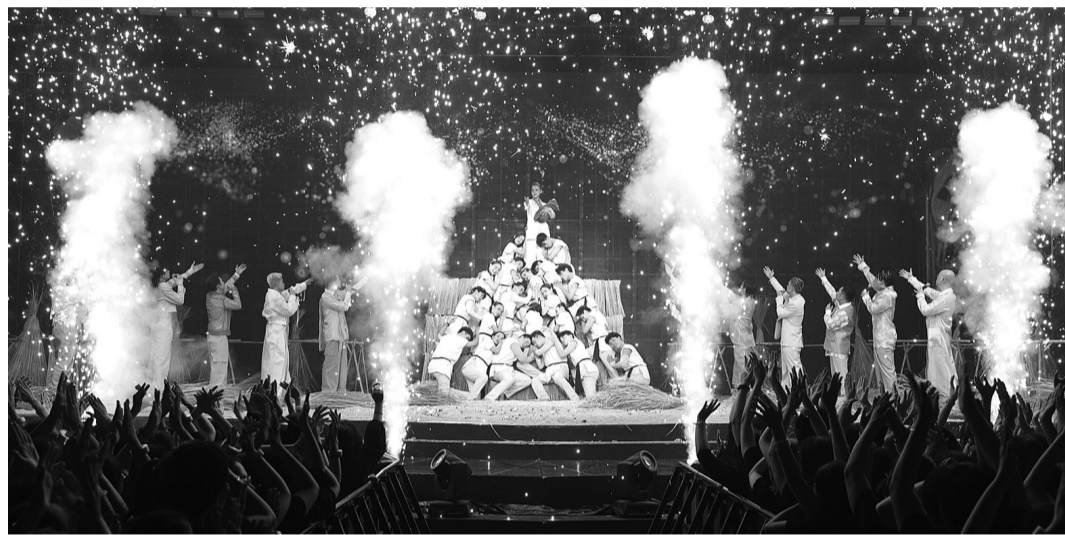

● Trong dòng chảy âm nhạc Việt Nam, những ca khúc không chỉ mang âm hưởng hào hùng mà còn chất chứa nỗi niềm sâu lắng. (Nguồn: Youtube)

● Sau chiến tranh, đất nước bước vào thời kỳ hòa bình và phát triển, nhưng những ca khúc cảm động một thời vẫn tiếp tục ghi dấu. (Nguồn: Youtube)

Có những bài hát không chỉ để nghe, mà để nhớ, để sống lại một thời đã qua. Trong dòng chảy âm nhạc Việt Nam, những ca khúc ra đời vào những năm tháng khó khăn của đất nước không chỉ mang âm hưởng hào hùng mà còn chất chứa nỗi niềm sâu lắng. Chính sự chân thật ấy đã khiến chúng trở thành những giai điệu cảm động, sống mãi trong ký ức nhiều thế hệ.

● Hiện nay, thế hệ trẻ vẫn biểu diễn lại những ca khúc "bất hủ" một thời với lòng kính trọng, tình yêu mến sâu sắc. (Nguồn: ATVNCG)

Khi âm nhạc cất lên từ chia ly và nỗi nhớ

Giữa những năm tháng chiến tranh khốc liệt, người Việt Nam không chỉ đối diện với bom đạn mà còn sống trong những buổi chia ly kéo dài. Và chính từ hoàn cảnh ấy, những ca khúc cảm động đã ra đời không ồn ào, không hô hào, nhưng lại lặng lẽ đi vào lòng người.

Một trong những ca khúc tiêu biểu có thể kể đến là "Cô gái mở đường" của cố nhạc sĩ Xuân Giao sáng tác năm 1966. Ca khúc ra đời sau khi ông đã có một thời gian hành quân trên đường Trường Sơn. Bài hát không chỉ ca ngợi tinh thần dũng cảm của những nữ thanh niên xung phong mà còn gọi lên hình ảnh những cô gái trẻ rời xa tuổi xuân, đối diện hiểm nguy. Trong từng câu hát là sự pha trộn giữa lý tưởng và những mất mát thầm lặng, điều khiến người nghe không khỏi xúc động. "Đi dưới trời khuya sao đêm lấp lánh, tiếng hát ai vang động cây rừng/Phải chăng em cô gái mở đường, không thấy mặt người chỉ nghe tiếng hát/Oi những cô con gái đang ngày đêm mở đường/Hỏi em bao nhiêu tuổi mà sức em phi thường".

Cũng mang màu sắc ấy, "Trường Sơn Đông, Trường Sơn Tây" được nhà thơ Phạm Tiến Duật sáng tác vào cuối năm 1969 tại tuyến đường 20 Quảng Bình. Sau đó, nhạc sĩ Hoàng Hiệp đã phổ nhạc bài thơ này vào năm 1971, trở thành một trong những ca khúc nổi tiếng và bất hủ nhất thời kỳ chống Mỹ lại kể câu chuyện về tình yêu trong chiến tranh.

Bài hát không phải những lời hứa hẹn dài lâu, chỉ là những nỗi nhớ chia đôi bởi dãy Trường Sơn. "Em ở nơi đâu, anh ở nơi đâu" - câu hỏi giản dị nhưng chất chứa khoảng cách địa lý và cả sự chia cắt của thời cuộc. Chính sự mộc mạc ấy khiến bài hát trở nên gần gũi và day dứt.

Một ca khúc khác là "Nỗi nhớ mùa đông" được nhạc sĩ Phú Quang phổ nhạc trong những ngày hè nóng nực của Sài Gòn. Khi đọc bài thơ ngắn "Không đề" gửi mùa đông của nhà thơ Thảo Phương, ông xúc động và đồng cảm rồi viết thêm ca từ tạo nên nhạc phẩm hoàn chỉnh. Nhạc sĩ dùng "gió mùa đông bắc se lòng", "tiếng chuông chùa xa vắng"... gọi cảm giác lạnh lẽo và nỗi nhớ bất tận. Một Hà Nội hoài cổ, cũ kỹ, buồn nhưng bình yên đến lạ lùng. Câu hát "Làm sao về được mùa đông" như lời Phú Quang thúc giục những gì đẹp để trong quá khứ quay trở lại, để rồi cuối cùng phải thôi đành ru lòng mình vậy, vờ như mùa đông đã về.

Dù ra đời sau chiến tranh, bài hát "Nỗi nhớ mùa đông" vẫn mang tinh thần của những ký ức cũ, nơi nỗi nhớ không chỉ dành cho một người mà còn cho cả một thời đã qua. Giai điệu chậm, lời ca sâu lắng khiến người nghe như chìm vào một không gian đầy hoài niệm.

Không chỉ nói về tình yêu đôi lứa, nhiều ca khúc còn chạm đến tình cảm gia đình, một trong những nguồn cảm xúc mạnh mẽ nhất. "Mẹ yêu con" là một ví dụ. Ca khúc là của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý được sáng

tác vào năm 1956. Bài hát ra đời trong niềm hạnh phúc đón cô con gái nhỏ chào đời và khi gia đình ông đang trải qua những ngày tháng khó khăn, túng thiếu tại quê mẹ.

Đây là tác phẩm tiêu biểu về tình mẫu tử quyện với tình yêu đất nước. Bài hát không kể những điều lớn lao, mà chỉ là lời ru, là tình mẹ âm thầm nhưng bền bỉ. Trong bối cảnh chiến tranh, khi sự sống trở nên mong manh, tình mẹ càng trở nên thiêng liêng và khiến người nghe dễ rơi nước mắt.

Hay như "Tình ca" của nhạc sĩ Hoàng Việt sáng tác vào năm 1957, dù không trực tiếp nói về chiến tranh, nhưng lại mang trong mình nỗi niềm của cả một dân tộc. Đó là tình yêu đất nước, yêu con người, được thể hiện qua những hình ảnh giản dị nhưng sâu sắc. Chính sự kết hợp giữa cá nhân và cộng đồng đã tạo nên sức lan tỏa mạnh mẽ.

Đối với bài hát "Tình ca" của nhạc sĩ Hoàng Việt, Giáo sư, nhạc sĩ Nguyễn Xinh khi nhắc đến "Tình ca" đã nói: "Tôi nghĩ rằng cho đến nay chưa có bản tình ca nào qua được bản "Tình ca" của Hoàng Việt".

Thực tế, điểm chung của những ca khúc này là sự chân thật chạm đến con tim của những khán giả. Các bài hát này không cố gắng làm người nghe xúc động bằng những lời lẽ bi lụy, mà bằng chính những trải nghiệm rất thật của con người trong hoàn cảnh đặc biệt. Có lẽ vì thế, dù đã qua nhiều thập kỷ, khi nghe lại, người ta vẫn cảm thấy như câu chuyện ấy đang diễn ra đâu đó trong cuộc sống.

Những ca khúc ấy không chỉ là âm nhạc, mà còn là ký ức sống. Chúng lưu giữ những cảm xúc mà lịch sử không thể ghi lại bằng con số hay sự kiện.

Những giai điệu ở lại - ký ức không phai của nhiều thế hệ

Sau chiến tranh, đất nước bước vào thời kỳ hòa bình và phát triển, nhưng những ca khúc cảm động một thời vẫn tiếp tục sống trong đời sống tinh thần của người Việt. Không còn là tiếng hát giữa bom đạn, các giai điệu đã trở thành những âm vang của ký ức, được nhắc lại, được hát lại và được cảm nhận theo những cách khác nhau.

Một trong những ca khúc tiêu biểu cho nỗi đau mang tên "Màu hoa đỏ" của cố nhạc sĩ Thuận Yến, phổ thơ Nguyễn Đức Mậu như một trang nhật ký đậm màu cuộc sống. Bài hát gọi lên hình ảnh những người đã ngã xuống, nhưng không chìm trong bi thương mà mang một vẻ đẹp trang nghiêm. "Màu hoa đỏ như máu con tim", câu hát vừa là biểu tượng vừa là lời tưởng nhớ, khiến người nghe không khỏi nghẹn ngào.

Tương tự, bài hát "Đất nước" của nhạc sĩ Phạm Minh Tuấn, dựa trên lời thơ của nhà thơ Tố Hữu Yên ra đời năm 1984 mỗi khi cất lên, tiếng đồng vọng từ quá khứ lại trở về, một quá khứ rất đỗi đau thương nhưng hào hùng của dân tộc Việt Nam. Không phải là những khẩu hiệu lớn lao, mà là những hình ảnh gần gũi, khiến người nghe cảm nhận được cái giá của hòa bình. "Xin hát về người đất nước ơi/Xin hát về mẹ Tô quốc ơi/Suốt

đời lam lũ/Thương lũy tre làng bãi dâu, bến nước/Yêu trọn tình đời muối mặn, gừng cay".

Ở một góc nhìn khác, "Huyền thoại mẹ" của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn sáng tác năm 1984 mang đến một chiều sâu cảm xúc đặc biệt. Hình ảnh người mẹ không chỉ là cá nhân mà còn là biểu tượng của dân tộc dịu dàng nhưng vẫn can trường và bao dung. "Đêm chong đèn ngời nhớ lại/Từng câu chuyện ngày xưa/Mẹ về đứng dưới mưa/Che đàn con nằm ngủ? Canh từng bước chân thù". Giai điệu chậm rãi, lời ca giàu hình ảnh khiến bài hát trở thành một trong những tác phẩm chạm đến trái tim người nghe mạnh mẽ nhất.

Không thể không nhắc đến "Lá đỏ" được sáng tác bởi nhạc sĩ Hoàng Hiệp dựa trên lời của nhà thơ Nguyễn Đình Thi, đây là một bài hát vừa hào hùng, vừa đầy chất thi họa. "Gặp em trên cao lộng gió/Rừng lạ ào ào lá đỏ/Em đứng bên đường như què hương/Vai áo bạc quàng súng trường". Hình ảnh chiếc lá đỏ rơi trên đường hành quân không chỉ là chi tiết thiên nhiên mà còn gọi lên sự mong manh của sự sống. Chính sự đối lập giữa vẻ đẹp và hiểm nguy đã tạo nên cảm xúc đặc biệt cho người nghe.

Điều đáng nói là những ca khúc này không hề cũ đi theo thời gian. Ngược lại, trong bối cảnh hiện đại, khi con người có xu hướng tìm về những giá trị chân thật, những bài hát này lại càng trở nên có ý nghĩa. Người trẻ hôm nay có thể không trải qua chiến tranh, nhưng vẫn có thể cảm nhận được nỗi nhớ, sự hy sinh và tình yêu trong những bài hát ấy.

Nhiều chương trình nghệ thuật, lễ kỷ niệm hay các cuộc thi âm nhạc vẫn lựa chọn những ca khúc này như một phần không thể thiếu. Không chỉ để biểu diễn, mà còn để kể lại câu chuyện của một thời. Và mỗi lần như vậy, những giai điệu cũ lại được "sống lại" trong một không gian mới, với những người nghe mới.

Sức sống của những ca khúc cảm động một thời không nằm ở kỹ thuật hay xu hướng, mà ở giá trị cảm xúc. Đó là thứ không dễ bị thay thế, không dễ bị lãng quên. Khi một bài hát có thể khiến người nghe rơi nước mắt, suy nghĩ, hay đơn giản là lặng đi trong vài phút, thì nó đã vượt qua ranh giới của âm nhạc để trở thành một phần của đời sống tinh thần.

Những ca khúc cảm động một thời ở Việt Nam không chỉ phản ánh một giai đoạn lịch sử mà còn lưu giữ những giá trị nhân văn sâu sắc. Những bài hát ấy kể về con người Việt Nam với tình yêu, nỗi nhớ, sự hy sinh và niềm hy vọng. Và dù thời gian có trôi qua, những giai điệu ấy vẫn ở lại, như một lời nhắc nhở chúng ta có những cảm xúc là vĩnh cửu và âm nhạc chính là cách để thế hệ sau này giữ gìn các ký ức lịch sử của dân tộc. **NGỌC HƯƠNG**

Triển lãm “Hội hè miên man” mượn tiêu đề cuốn hồi ký của Hemingway để ám tả về sức sống của một chất liệu nghệ thuật: sơn mài sẽ luôn là một “Hội hè miên man” trong dòng chảy hội họa truyền thống của người Việt.

Phi Phi Oanh gợi nhớ đời sống thôn dã

Phi Phi Oanh đem tới 4 tác phẩm nằm trong các series từng tạo nên tên tuổi của cô: Scry, Pro Se và một bức sắp đặt A Moveable Feast, về những bữa cơm Việt, cả ngày lễ, Tết và ngày thường. Quan tâm tới mảng đề tài về văn hóa Việt truyền thống, Phi Phi Oanh theo dõi sự dịch chuyển của nền văn hóa này và tham gia vào quá trình đó bằng những sáng tạo đột phá trong việc kết hợp sơn mài với các chất liệu định dạng mới.

Cô hiện diện như một người tái định nghĩa vóc nền, mở rộng phạm vi biểu đạt của sơn mài dưới dạng hình ảnh, phản chiếu những lịch sử giao thoa văn hóa và đặt chất liệu này vào một bối cảnh đối thoại nghệ thuật rộng lớn hơn.

Những bữa ăn của Phi Phi Oanh ẩn dụ về nhịp điệu của đời sống người Việt, một nhịp sống Á Đông vận hành bởi chu kỳ của mặt trăng. Tác phẩm A Moveable Feast (Hội hè miên man) lần này được làm mới bằng hình thức sắp đặt: một mâm cỗ giỗ/Tết “chạy” quanh không gian triển lãm, với “đôi chân” là một con robot. Sự tham gia của công nghệ vào đời sống âm lịch bộc lộ cách nhìn của họa sĩ trong tiến trình tiếp biến văn hóa truyền thống.

Phi Phi Oanh không đóng khung văn hóa vào những đề tài cố định. Hình ảnh mâm cơm, đĩa cá, mâm ngũ quả, viên gạch, bức tường, tấm chiếu... mang tính biểu trưng cho văn hóa làng xã, gợi hoài niệm về không khí sinh hoạt tập thể của người Việt. Chúng trở đi trở lại trong các sáng tác của cô, nhưng luôn được “làm mới” qua các vật liệu mới: sơn mài trên kính, sắt, giấy, da thuộc; được “nhìn mới” qua những suy tư về lý thuyết hình ảnh; được “sống đời sống mới” trong những không gian trải nghiệm khác nhau và bằng những thiết bị công nghệ hiện đại. “Tôi yêu sự tương phản giữa những vật đơn giản xung quanh mình - những vật không được mài giũa, ít được quan tâm tới - với sự bóng bẩy của chất liệu sơn mài. Sơn mài tạo nên một sự quý phái trong những vật dụng bình dị nhất”, Phi Phi Oanh chia sẻ.

Thế giới hội họa của Phi Phi Oanh xoay quanh đặc tính vật chất của sơn mài, với những gam màu sâu thẳm và sự biến ảo không ngừng của ánh sáng trên bề mặt tranh. Thế giới hiện thực được cô diễn tả chi tiết qua bảng màu rực rỡ trầm sâu. Ánh sáng trong tranh thường lan tỏa trên bề mặt của các vật thể, khiến chúng vừa có độ vật chất dày đặc, vừa mang một cảm giác lung linh khó nắm bắt. Cách tiếp cận này khiến những đồ vật quen thuộc của đời sống hàng ngày trở thành trung tâm của một thế giới thị giác giàu màu sắc và ánh sáng.

Vật liệu vóc nền, như kính và kim loại, cũng cho phép ánh sáng phản chiếu và lan tỏa theo những

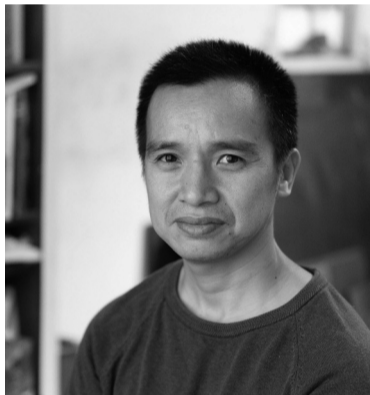
Hai họa sĩ “Hội hè miên man”

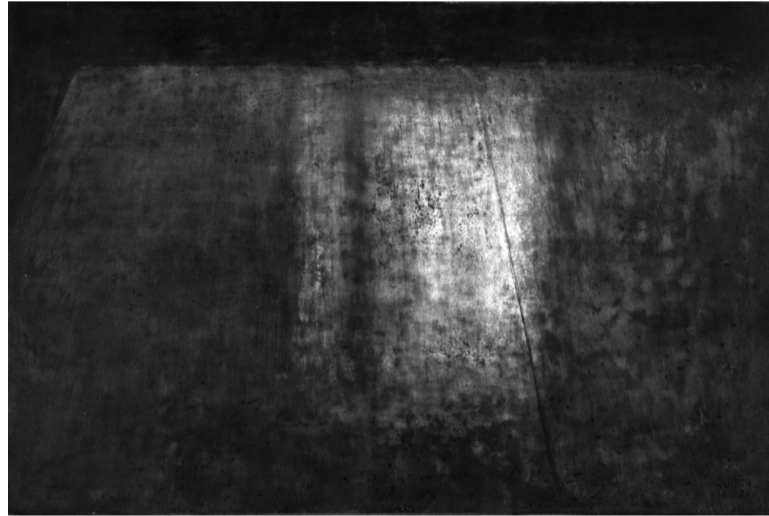
Hai họa sĩ, một Phi Phi Oanh chi tiết hiện thực và một Nguyễn Tuấn Cường ca tụng bóng tối. Đó là câu chuyện của “Hội hè miên man”.

● Họa sĩ: Phi Phi Oanh
Tác phẩm: “Hội hè miên man”, 2026,
Sơn mài trên plastic, 60 x 60 cm

● Họa sĩ: Nguyễn Tuấn Cường
Tác phẩm: “Cái Phán Gỗ”, 2026,
Sơn mài trên vóc, 60 x 90 cm.
(Ảnh trong bài: NVCC)

cách khác nhau. Hai bức trong bộ Scry (Thấu) đặt sơn mài như một khối vật chất lơ lửng giữa hai lớp kính trong suốt. Ánh sáng xuyên suốt qua các lớp sơn chồng nhau, như bóc tách từng lớp cấu trúc của vật thể thể hiện. Ánh sáng cấp cho sơn mài những biểu đạt mới mẻ, linh hoạt và gần gũi với ngôn ngữ hội họa đương đại.

Nguyễn Tuấn Cường và câu chuyện từ bóng tối

Nếu thế giới trong tranh của Phi Phi Oanh hiện ra rõ ràng và đầy ánh sáng, thì tranh của Nguyễn Tuấn Cường lại mở ra một không gian khác hẳn. Các bức tranh của Cường thường hướng vào những góc nhỏ của ngôi nhà cô Việt Nam: một tấm màn tre, bậc cửa, chiếc phản gỗ hay một góc thêm hắt nắng - những không gian vắng bóng con người nhưng lại đầy dấu vết của đời sống. Đó là những nơi

mà ánh sáng chỉ xuất hiện một cách mỏng manh, lặng lẽ, như thể đang thấm qua nhiều lớp thời gian.

Nguyễn Tuấn Cường có một sự ám ảnh từ ánh sáng và bóng tối. Tất cả đối tượng mà họa sĩ thể hiện trong tranh đều được đặt trong trục tham chiếu của sáng - tối. Ánh sáng không chỉ đến từ mảng sáng, mà còn đến từ cả mảng tối, là một trong những lợi thế đặc thù của chất liệu sơn mài. Trong tranh của Cường, ánh sáng luôn đến từ những khoảng bóng nửa tối. Chúng không chiếu rọi trực tiếp lên vật thể, mà được gom nhặt giữa các lớp màu tối, xuyên qua nhiều tầng vật chất trước khi đến được bề mặt. Bảng màu nâu thẫm, những lớp sơn mỏng và trong, chồng lớp dày đặc, chắc khỏe.

Trên nền vật liệu này, những điểm sáng dương dường như căng trương ra bề mặt hơn, còn những mảng sáng âm lại bị giữ lại, treo lơ

lửng giữa một bầu khí quyển mờ hồ của cảm xúc. Ánh sáng kiến tạo không gian, làm chủ cảm xúc là đặc điểm rõ nét nhất ở series này.

“Hội hè miên man” cũng là một vận động nghệ thuật mới của Nguyễn Tuấn Cường, sau bước đột phá ở Trăng Cổ Quận năm 2024. Với triển lãm này, họa sĩ đã dần thoát khỏi những không gian ước lệ, để bắt vào một không gian cảm giác và kí ức.

Chi tiết trong tranh dần biến mất, trả lại mặt phẳng tự do cho chất liệu, với vài nhịp trừu tượng có phần siêu thực. Đây là bước thoát ly mạnh mẽ của một họa sĩ hiện thực. Anh tiết chế chi tiết quyết liệt hơn, dùng cảm làm mờ các đường biên của kiến trúc và trung thành với lối vẽ trong suốt. Sự kết hợp này hoàn toàn không mô tả không gian, mà làm gia tăng cảm giác về không gian và bầu không khí trên mặt tranh. Các chi

tiết ít ỏi còn lại trở thành điểm ẩn giấu nội tâm, gợi mở về một điểm nghi binh lạnh phía sau những ồn ào của đời sống thường nhật.

Đó là một đời sống quay vào bên trong, rút về phía sau, được ẩn dụ qua lớp không gian bằng lăng xếp chồng kí ức. Con đường đi từ không gian thơ mộng trong Trăng Cổ Quận tới không gian cảm giác ở triển lãm này, phải là con đường của một người am hiểu tường tận chất liệu sơn ta và có lòng đam mê với hội họa truyền thống.

Có một điểm rõ nét ở series tranh của Nguyễn Tuấn Cường lần này, là màu sắc được cảm nhận thông qua chất liệu, chứ không phải được thể hiện bằng vật liệu. Tính vật lý của vật liệu bị mờ đi, màu sắc của vật liệu cũng bị tiết chế theo. Họa sĩ chi tập trung vào quá trình xử lý vật liệu - một quá trình đơn điệu của kĩ thuật sơn mài truyền thống nhưng chứa đựng nhiều giá trị bền vững.

Những lớp sơn mỏng, được xử lý cẩn trọng qua nhiều lần phủ và mài, tạo nên độ sâu đặc trưng của sắc độ, độ chắc khỏe của vật liệu. Màu sắc, từ đó mà hiện ra, tương tác qua từng lớp sơn mỏng và lõi mài mòn nhẵn nạy. Đây là thứ màu sắc bị chi phối hoàn toàn bởi tư duy và trạng thái của họa sĩ, không phải màu sắc nệ thực. Nó góp phần kiến tạo trạng thái trừu tượng hơn của không gian và ánh sáng trong series này, rõ rệt nhất là ở các bức “Vô Thường”, “Cái Phán Gỗ”, “Một chiều hè”. Đây cũng là thứ quả ngọt của một thái độ nhẫn nại với sơn mài.

Đặt cạnh nhau, hai thực hành này cho thấy phạm vi biểu đạt rộng lớn của hội họa sơn mài. Dù khác biệt về hình ảnh và không gian, cả hai thực hành đều bắt đầu từ một nền tảng chung là sơn mài truyền thống và sự tỉ mỉ, khổ hạnh trong lao động nghệ thuật.

Với Phi Phi Oanh, nền tảng ấy trở thành điểm xuất phát cho những thử nghiệm về vật liệu và cấu trúc hình ảnh, mở rộng khả năng của chất liệu sang những hướng mới. Với Nguyễn Tuấn Cường, truyền thống lại trở thành phương tiện để tìm kiếm những trạng thái tinh tế của không gian cảm giác.

Một người mở rộng sơn mài với đời sống hiện đại, người kia kiên nhẫn đi sâu vào chiều dày của sơn ta. Một bên là thế giới của đồ vật và sự kiện, ánh sáng và màu sắc; bên kia là không gian và khí quyển của hoài niệm, cổ xưa.

Hai thế giới thị giác này có thể được hiểu như hai mặt của cùng một đời sống: mặt hiển lộ rõ ràng trong ánh sáng của sinh hoạt và lễ nghi, khi mọi vật được bày ra trước mắt; và mặt rút vào trong miền tối của không gian kí ức.

Đó cũng là hai nhịp chuyển động của “Hội hè miên man”: nhịp hội hè với những khoảnh khắc rực rỡ của đời sống bên ngoài và nhịp miên man với những khoảng lặng suy tư bên trong.

Giữa hai nhịp điệu ấy, sơn mài - với cấu trúc nhiều lớp của ánh sáng và bóng tối - trở thành một chất liệu đặc biệt: vừa có khả năng làm bùng sáng những hình ảnh cụ thể của đời sống, vừa có thể giữ lại những trạng thái mơ hồ và sâu thẳm của kí ức. **NHẬT ANH**

“Trên các tác phẩm sơn mài của Phi Phi Oanh và Nguyễn Tuấn Cường, có thể vắng mặt những “khách thể tâm lý” thường thấy trong một số khuynh hướng hội họa “chủ quan - trừu tượng” lâu nay. Trái lại, ở đây, thường thấy xuất hiện, đặc biệt trong nghệ thuật sơn mài của Phi Phi Oanh, những khách thể rất “cụ thể - khách quan”, thậm chí không một chút “trang điểm”, “tô vẽ”, rất thực cả về hình lẫn thực cả về màu - tưởng như tất cả đều xuất phát từ luận đề: chỉ có cảm giác mới là đối tượng trực tiếp của nhận thức, thế giới là một tổng thể của những “ý niệm”, những “phức thể cảm giác”, thừa nhận một cách kín đáo sự tồn tại của các khách thể biểu hiện trong cảm giác, thừa nhận

có thể quy những mệnh đề về các sự vật vào những mệnh đề về nội dung của ý thức.

Và cũng chính tại đây, không thể không khẳng định vai trò của các yếu tố mang tính phương tiện, chúng đã được người nghệ sĩ ưu tiên áp dụng đúng lúc, đúng chỗ, đúng sở năng: đó chính là chất Sơn Ta Truyền Thống, màu sơn chất sơn ở đây - quá nhiên - đã từ màu chất của vật chất hóa thành màu chất của ý thức, màu chất tinh thần... Và theo đó hiện thực trong nghệ thuật của Phi Phi Oanh và Nguyễn Tuấn Cường cũng chuyển hóa từ hiện thực mô tả sang hiện thực nhận thức, hiện thực của tinh thần”, Quang Việt - nhà nghiên cứu mỹ thuật.

“Đêm võ đài Bình Định” lan tỏa giá trị võ cổ truyền niên đại 7 thế kỷ

Chương trình “Đêm võ đài Bình Định” vừa diễn ra tại xã Hoài Ân (Gia Lai) không chỉ là một hoạt động thể thao - văn hóa đặc sắc mà còn ghi dấu ấn mạnh mẽ với việc xác lập “kỷ lục” về quy mô, sức lan tỏa và lượng khán giả tham dự. Hiện, võ cổ truyền Bình Định đã được đệ trình UNESCO ghi danh vào “Danh sách di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại”.

● Võ cổ truyền Bình Định đã chính thức làm hồ sơ đệ trình UNESCO ghi danh vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. (Ảnh: Minh Hoàng)

● Các tiết mục biểu diễn quyền thuật đặc sắc khuấy động Đêm võ đài Bình Định tại xã Hoài Ân. (Ảnh: L.D)

● Các VĐV tham gia thi đấu đối kháng tại Đêm võ đài Bình Định. (Ảnh: Đức Nhật)

Về miền đất võ

Nhắc đến võ cổ truyền Việt Nam, chắc chắn nhiều người sẽ nghĩ ngay tới võ Bình Định. “Ai về Bình Định mà coi. Con gái Bình Định cầm roi, đi quyền” - câu ca dao này bao đời nay vẫn luôn khiến người dân Bình Định tự hào về quê hương được mệnh danh là “miền đất võ”. Võ cổ truyền Bình Định xuất hiện từ rất sớm.

Năm 1471, vua Lê Thánh Tông cho lập phủ Hoài Nhơn gồm 3 huyện Bồng Sơn, Phù Ly và Tuy Viễn, từ đó, người Việt bắt đầu tiến vào sinh sống trên vùng đất Bình Định ngày nay. Vua Lê Thánh Tông đã cử các võ tướng, võ quan tài giỏi về võ nghệ của triều đình vào trấn giữ, nhà Lê muốn bình định vùng đất này lâu dài để Nhân dân có cuộc sống yên ổn, phát triển mọi mặt. Các võ tướng, võ quan của triều đình đã ở lại đây sinh sống và truyền lại võ nghệ cho con cháu, cho dân làng và người bản địa, từ đó vùng đất Bình Định trở thành nơi có nhiều người tinh thông võ thuật.

Đến thời Tây Sơn ở thế kỷ XVIII, võ cổ truyền Bình Định chuyển sang một giai đoạn mới, giai đoạn biến đổi về chất, nhằm đáp ứng nhu cầu chiến đấu của cuộc khởi nghĩa với phạm vi và quy mô trước đây chưa có. Cuộc khởi nghĩa Tây Sơn là môi trường, là điều kiện thúc đẩy và hình thành diện mạo mới của võ cổ truyền Bình Định. Võ cổ truyền Bình Định thời Tây Sơn là sự kết tinh và hòa quyện cao độ

giữa các dòng võ, môn võ, phái võ khác nhau và quy tụ nhiều anh hùng hào kiệt, nhiều võ quan, võ sư nổi tiếng, tạo nên sức mạnh tổng hợp, đã hun đúc nên dòng võ đậm nét tinh hoa của dân tộc, bổ sung vào kho tàng di sản võ học chân truyền của dân tộc. Từ thời Tây Sơn, di sản Võ cổ truyền Bình Định luôn được gìn giữ, bồi đắp và phát huy.

Võ Bình Định luôn có tính thực chiến rất cao đặc biệt là sự hiệu quả so với thể trạng nhỏ bé nhưng rất linh hoạt của người Việt. Võ Bình Định có một hệ thống đòn thế, quyền cước rất phức tạp như Ngọc trản quyền, Lão mai quyền, Hùng kê quyền, Siêu bát quái, Roi tấn nhút, Roi ngũ môn... Võ Bình Định có tính liên hoàn, tinh tế, uyên thâm, được kết hợp nhuần nhuyễn giữa cương và nhu, giữa công và thủ, giữa mạnh và yếu, giữa bên trong (tinh, khí, thần) với bên ngoài cơ thể (thủ, nhãn, chi và thân). Võ Bình Định bao gồm luyện công, quyền thuật, võ với binh khí, luyện tinh thần.

Với những kỹ năng nội công, khí công thượng thừa, các võ sư Bình Định có thể thực hiện màn biểu diễn đòi hỏi trình độ cao như: Lưng trần nằm trên mảnh thủy tinh cho xe tải lăn qua; đâm giáo nhọn vào yết hầu; tấn vững đá trên gáy dùng búa đập võ hay đứng từ trên cao khoảng hai mét chân trần nhảy vào đóng mảnh thủy tinh vỡ...

Các đệ tử võ Bình Định cũng có khả năng phi thân (hay còn gọi là khinh công) rất điều

luyện, như chạy trên chiếc chiếu trải trên mặt nước với quãng đường hàng trăm mét.

Hiếm có môn võ nào sử dụng binh khí một cách đa dạng như võ Bình Định. Loại binh khí rất cơ bản được lưu hành khá phổ biến ở Bình Định là côn (tiếng địa phương gọi là roi) với nhiều “phách roi” độc đáo chỉ có ở võ cổ truyền Bình Định: “Đám so đũa”, “Đá vắn roi”, “Phá vây”, “Roi đánh nghịch”... Đây là những vũ khí rất hiệu quả để chống giặc khi xưa.

Bình Định có “Bài kiếm 12” nổi tiếng gồm 12 động tác được rút tía trong nhiều bài kiếm tiêu biểu của Bình Định để hình thành một cách ngắn gọn, dễ tập, dễ nhớ. Nó được đưa vào luyện tập và thực hành chiến đấu đạt hiệu quả cao trong các lực lượng vũ trang và bán vũ trang ở một số địa phương.

Võ cổ truyền Bình Định là sự kết tinh và hòa quyện cao độ giữa các dòng võ, môn võ, phái võ khác nhau và quy tụ nhiều anh hùng hào kiệt, nhiều võ quan, võ sư nổi tiếng tạo nên sức mạnh tổng hợp, chất lọc tìm ra cái tinh túy nhất để bồi đắp, bổ sung vào kho tàng di sản võ học của dân tộc. Người học võ cổ truyền Bình Định hướng đến việc rèn luyện kỹ năng, nâng cao khả năng tự vệ, hướng tới sự hòa hợp về thể chất và tinh thần. Không những vậy, thông qua việc tập luyện võ nghệ còn khơi dậy lòng yêu nước, tự hào truyền thống thượng võ, giáo

dục truyền thống “uống nước nhớ nguồn”, “tôn sư trọng đạo”, “kính tổ trọng thầy”.

Trên địa bàn tỉnh có hàng chục làng võ nổi tiếng, mỗi làng võ gắn với địa danh đã tồn tại trong lịch sử làng xã Bình Định nhiều thế kỷ. Trong đó, huyện Tây Sơn có các làng võ Phú Lạc, Xuân Hòa, An Vinh, Thuận Truyền; thị xã An Nhơn có các làng võ An Thái, Thắng Công; huyện Tuy Phước có các làng võ An Hòa, Kỳ Sơn; huyện Phù Cát có các làng võ Phú Nhân, Đại An, Hòa Hội; huyện Phù Mỹ có làng võ Mỹ Hòa... Mỗi làng võ tạo nên những dòng võ, lò võ với đặc trưng riêng: Lò võ Phan Thọ, lò võ Hồ Sừng, lò võ Lý Xuân Hỷ, câu lạc bộ võ Chùa Long Phước, lò võ Phi Long Vĩnh... Mỗi lò võ gắn với những truyền nhân mà tên tuổi của họ đã tạo nên điểm khác biệt, tạo dấu ấn riêng của từng môn phái, đại diện cho một trường phái võ học tiêu biểu trong tổng thể võ thuật cổ truyền Bình Định.

Năm 2012, Bộ VH,TT&DL đã ghi danh Võ cổ truyền Bình Định là Di sản Văn hóa phi vật thể quốc gia Việt Nam.

“Đêm võ đài Bình Định” mang võ về làng

Hàng năm, các cấp, các ngành, các địa phương trong tỉnh đã tổ chức nhiều giải đấu, nhiều chương trình biểu diễn võ cổ truyền, thu hút đông đảo các võ đường, CLB tham gia. Theo Ban Tổ chức, các giải đấu, chương trình biểu diễn võ cổ truyền

hướng đến việc tôn vinh các võ đường, dòng võ có lịch sử lâu đời, mang đậm bản sắc của vùng “Đất võ xứ văn chương”.

Trong không khí thi đua sôi nổi lập thành tích chào mừng thành công của cuộc bầu cử ĐBQH khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031; hướng tới kỷ niệm 54 năm Ngày giải phóng Hoài Ân (19/4/1972 - 19/4/2026) và hưởng ứng Tuần lễ khai mạc Năm Du lịch Quốc gia - Gia Lai 2026, chương trình Đêm võ đài Bình Định tại xã Hoài Ân không chỉ là một hoạt động thể thao - văn hóa đặc sắc mà còn ghi dấu ấn mạnh mẽ với việc xác lập kỷ lục về quy mô, sức lan tỏa và lượng khán giả tham dự.

Võ sư cao cấp Trần Duy Linh - Giám đốc Trung tâm Võ thuật cổ truyền Bình Định, Phó Trưởng Ban Tổ chức chương trình - cho biết: Chương trình quy tụ hơn 90 võ sư, huấn luyện viên và vận động viên, trong đó có nhiều võ sĩ đăng cấp đến từ nhiều võ đường nổi tiếng trong và ngoài tỉnh. Cùng với 14 trận thi đấu đối kháng của vận động viên ở hạng cân từ 45kg đến trên 90kg, khán giả còn được thưởng thức 20 tiết mục biểu diễn quyền thuật đặc sắc. Mỗi trận đấu là một màn trình diễn kỹ thuật, bản lĩnh và tinh thần thượng võ đặc trưng của võ cổ truyền Bình Định. Những pha ra đòn nhanh, chính xác, những màn đấu trí căng thẳng cùng sự bền bỉ, kiên cường của các võ sĩ đã khiến khán giả không thể rời mắt.

Điểm nhấn nổi bật của sự kiện chính là lượng khán giả tham dự rất đông đảo. Theo ước tính của Ban Tổ chức chương trình, mỗi đêm có khoảng 4.000 khán giả nhiều lứa tuổi đến theo dõi, tạo nên một “biển người” đầy cảm xúc tại Quảng trường 19/4. Tiếng hò reo, cổ vũ vang dội suốt các trận đấu.

Võ sư cao cấp Trần Duy Linh chia sẻ thêm: “Từ dịp Tết Bính Ngọ 2026 đến nay, xã Hoài Ân là địa phương thứ 4 trong tỉnh sau xã Tây Sơn, phường Quy Nhơn và phường Pleiku được lựa chọn tổ chức “Đêm võ đài Bình Định”. Việc mang võ về làng giúp người dân có cơ hội tiếp cận gần hơn với di sản văn hóa phi vật thể quý báu của dân tộc.

Ông Bùi Trung Hiếu, Phó Giám đốc Sở VH,TT&DL tỉnh Gia Lai cho biết, võ cổ truyền Bình Định đang được gìn giữ, thực hành và lan tỏa rộng khắp trong nước cũng như nhiều quốc gia trên thế giới, trở thành niềm tự hào chung của người Việt Nam. Năm 2024, Phó Thủ tướng Chính phủ đã đồng ý trình UNESCO xem xét ghi danh võ cổ truyền Bình Định vào danh sách di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Đây được xem là tín hiệu tích cực, không chỉ mở ra cơ hội đưa di sản quốc gia vươn tầm quốc tế mà còn nâng cao ý thức, trách nhiệm của cộng đồng trong việc gìn giữ, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

BẢO CHÂU

Hành trình “đánh thức” bản sắc trong kỷ nguyên trải nghiệm

● Người trẻ đang dần trở thành lực lượng trung tâm, định hình trải nghiệm du lịch. (Nguồn: Xúc tiến Du lịch Hà Giang)

● Ngày càng nhiều người trẻ sử dụng công nghệ để cá nhân hóa trải nghiệm du lịch, nhưng đồng thời cũng bày tỏ lo ngại về những mặt trái. (Nguồn: Getty)

Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ và mạng xã hội đã khiến du lịch trở nên thuận tiện hơn bao giờ hết. Chỉ với vài thao tác, một hành trình có thể được lên kế hoạch trọn vẹn, từ vé máy bay, nơi lưu trú đến lịch trình chi tiết. Tuy nhiên, chính sự tiện lợi ấy lại tạo ra một nghịch lý: càng đi nhiều, du khách càng dễ rơi vào cảm giác lặp lại, nhàm chán khi trải nghiệm bị “đóng khung” theo những khuôn mẫu sẵn có, thiếu chiều sâu và dấu ấn cá nhân.

● Xu hướng du lịch và làm việc đang định hình một thế hệ lao động mới trong ngành Du lịch. (Nguồn: Freepik)

Từ xu hướng trải nghiệm đến nhu cầu tìm kiếm bản sắc

Ngày nay, thế hệ trẻ không chỉ là người đi du lịch, mà còn chủ động sáng tạo nội dung, xây dựng trải nghiệm và góp phần vào quá trình kiến tạo sản phẩm du lịch mới. Sự chuyên dịch này gắn liền với những thay đổi trong cách sống, cách người trẻ làm việc và tiếp cận công nghệ. Một trong những biểu hiện rõ rệt là xu hướng “vừa làm, vừa du lịch”. Khi làm việc từ xa trở nên phổ biến, không gian làm việc không còn bị giới hạn, cho phép người trẻ di chuyển linh hoạt, biến mỗi chuyến đi thành một phần của đời sống thường nhật. Du lịch không còn là những kỳ nghỉ ngắt tách biệt với công việc, mà trở thành một phong cách sống. Mỗi hành trình không chỉ mang lại trải nghiệm cá nhân, mà còn góp phần tích lũy vốn sống, mở rộng góc nhìn và tạo ra giá trị mới cho công việc.

Việc thay đổi môi trường, tiếp xúc với nhiều nền văn hóa khác nhau giúp người trẻ linh hoạt hơn trong tư duy, cởi mở hơn trong giao tiếp và thích nghi tốt hơn với những biến động của xã hội. Tuy nhiên, phía sau sự linh hoạt đó là yêu cầu cao hơn về kỷ luật cá nhân. Làm việc trong khi di chuyển đòi hỏi khả năng quản lý thời gian, sắp xếp công việc và duy trì hiệu suất trong những điều kiện không cố định.

Một thay đổi quan trọng khác là sự dịch chuyển trong cách tiếp cận: từ “đi để xem” sang “đi để hiểu”. Người trẻ không còn chỉ tìm kiếm những điểm đến nổi tiếng, mà quan tâm nhiều hơn đến trải nghiệm bản địa - nơi họ có thể sống cùng, làm cùng và hiểu sâu hơn về văn hóa địa phương. Chính xu hướng này đã mở ra cơ hội cho những vùng đất chưa được khai thác, đồng thời tạo ra một dạng du lịch mang tính cá nhân hóa cao.

Khi người trẻ trở thành người kiến tạo giá trị du lịch mới

Tại nhiều khu vực miền núi và vùng cao, người trẻ địa phương đang đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển du lịch cộng đồng theo cách riêng như tổ chức tour nhỏ, làm hướng dẫn viên “tay ngang” hoặc vận hành các dịch vụ quy mô hộ gia đình. Sức hấp dẫn của mô hình này nằm ở sự chân thực và gần gũi. Với lợi thế là người bản địa, sinh ra và lớn lên tại chính nơi mình giới thiệu, người trẻ hiểu rõ từng nếp sống, phong tục, cảnh quan và câu chuyện quê hương. Họ đưa du khách tiếp cận thiên nhiên và văn hóa không qua những sản phẩm “đóng gói”, mà bằng trải nghiệm trực tiếp như thưởng thức món ăn truyền thống, tham gia sinh hoạt cộng đồng, nghe kể chuyện dân gian hay hòa mình vào đời sống thường ngày. Sự linh hoạt, sáng tạo và tính cá

nhân hóa là điểm nổi bật. Các tour trekking, trải nghiệm văn hóa hay lao động cùng người dân được xây dựng theo cách riêng, tạo dấu ấn khó trùng lặp. Đồng thời, mô hình này góp phần tạo sinh kế tại chỗ, giữ chân lao động trẻ và từng bước làm thay đổi diện mạo nhiều bản làng.

Đáng chú ý, thế hệ trẻ không chỉ làm du lịch theo phương thức truyền thống, mà tận dụng mạnh mẽ công nghệ và mạng xã hội để lan tỏa trải nghiệm. Những hình ảnh, video, câu chuyện cá nhân không chỉ mang tính chia sẻ, mà trở thành kênh quảng bá hiệu quả cho điểm đến. Theo đó, người trẻ vừa là người trải nghiệm, vừa là người truyền thông, góp phần đưa những địa danh ít được biết đến trở nên gần gũi hơn với công chúng.

Song song với du lịch cộng đồng, một hướng đi khác cũng đang được người trẻ theo đuổi là tái định nghĩa di sản thông qua trải nghiệm. Thay vì tiếp cận di sản như những giá trị tĩnh, khó tiếp cận, nhiều sáng kiến đã biến chúng thành những hành trình đa giác quan. Người tham gia không chỉ “xem” hay “nghe”, mà còn được tương tác, cảm nhận và hòa mình vào không gian văn hóa. Trong quá trình đó, người trẻ có thể đóng vai trò là “người chuyên ngữ” - những người có khả năng kết nối giữa truyền thống và hiện đại. Họ cũng là

những người nhanh nhạy với thay đổi, sẵn sàng thử nghiệm những mô hình mới và có khả năng lan tỏa thông điệp thông qua các nền tảng số. Nhờ vậy, những sáng kiến nhỏ có thể tạo ra hiệu ứng lớn, thu hút sự quan tâm của cộng đồng và mở rộng phạm vi ảnh hưởng.

Nắm bắt những xu hướng này, Trung tâm Thông tin du lịch, Cục Du lịch Quốc gia đã và đang triển khai các dự án như “Việt Nam: Đi để yêu!”, “Galaxy AI Hiểu Tiếng Việt - Tôn vinh Du lịch Việt”, “Đi để chill-Feel để yêu” nhằm thu hút sự hưởng ứng sôi nổi từ giới trẻ. Qua đó cho thấy, người trẻ có thể vừa là “đại sứ truyền thông” góp phần quảng bá du lịch, vừa là người truyền cảm hứng, thúc đẩy làn sóng đi du lịch tại các điểm đến ở Việt Nam.

Vượt qua thách thức về năng lực và công nghệ

Tuy nhiên, trong cuộc hành trình đánh thức bản sắc trong kỷ nguyên du lịch trải nghiệm, không ít người trẻ bắt đầu từ đam mê nhưng còn hạn chế về kinh nghiệm, kỹ năng quản trị và nguồn lực tài chính. Việc nắm bắt xu hướng, xây dựng sản phẩm phù hợp hay duy trì hoạt động ổn định vẫn là những bài toán không dễ giải. Bên cạnh đó, sự phát triển nhanh của du lịch cũng đặt ra yêu cầu cao hơn về trách nhiệm. Nếu thiếu kiểm soát, việc khai thác tài nguyên có thể kéo theo những hệ lụy về môi trường và mai một giá trị văn hóa. Vì vậy, ngày càng nhiều người trẻ lựa chọn hướng đi thận trọng hơn, chú trọng bảo tồn bản sắc địa phương và phát triển theo hướng bền vững.

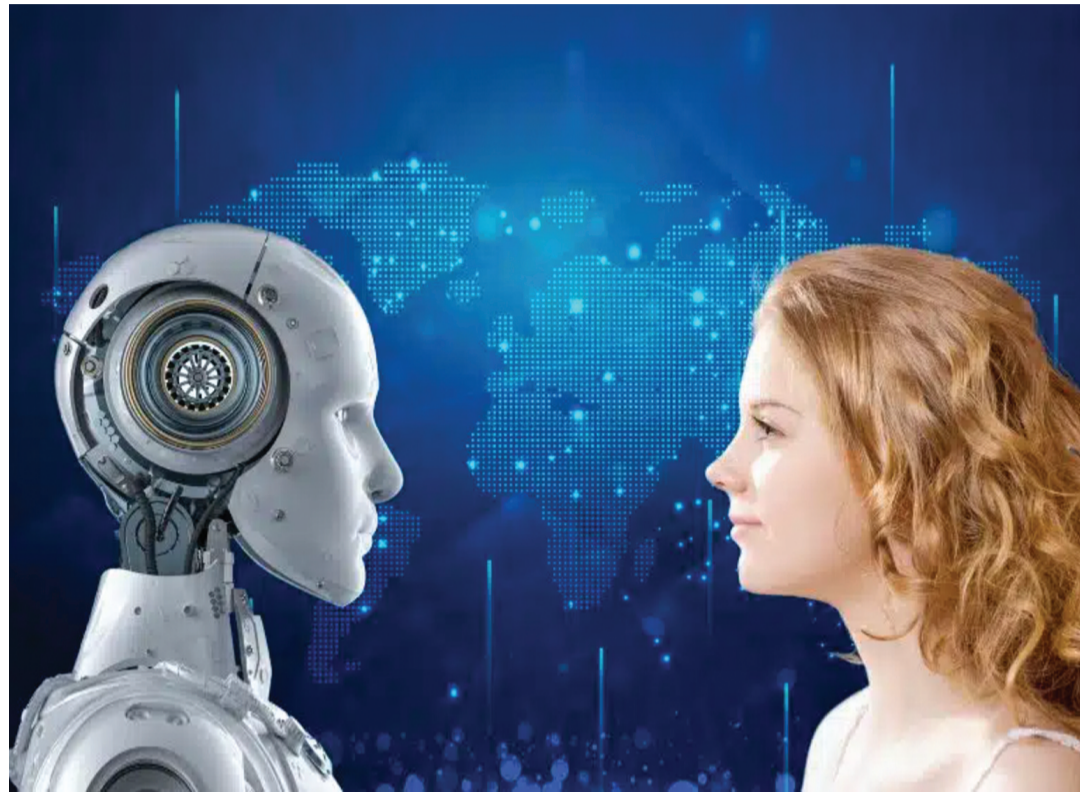
Đáng chú ý, trí tuệ nhân tạo (AI) đang làm thay đổi rõ rệt cách người trẻ chuẩn bị và trải nghiệm hành trình. Chỉ với vài thao tác, một chuyến đi có thể được xây dựng gần như tức thì, thay cho quá trình tìm kiếm và ghi chép thủ công trước đây. Theo Báo cáo Xu hướng Du lịch 2026 của Agoda, 81% du khách Việt sẵn sàng sử dụng AI cho chuyến đi tiếp theo, cao hơn mức trung bình châu Á (63%); đồng thời 86% cho biết họ tin tưởng hoặc không hoài nghi thông tin do AI cung cấp. AI dần trở thành “trợ lý du lịch cá nhân”, hỗ trợ từ gợi ý điểm đến, nhà hàng đến xây dựng lịch trình và dịch ngôn ngữ theo thời gian thực. Hai chức năng được sử dụng nhiều nhất là lập lịch trình cá nhân hóa và dịch tức thì, cùng chiếm 30%.

Sự tiện lợi này cho thấy xu hướng du lịch đang chuyển từ phụ thuộc sang chủ động, khi người trẻ có thể tự thiết kế hành trình theo nhu cầu riêng. Tuy nhiên, việc mọi trải nghiệm đều có thể được “tối ưu hóa” cũng đặt ra câu hỏi về yếu tố khám phá. Thực tế, 93% Gen Z vẫn bày tỏ những lo ngại nhất định về AI, từ vấn đề quyền riêng tư đến vai trò của con người. Điều đó cho thấy, bên cạnh công nghệ, du lịch vẫn cần những trải nghiệm tự nhiên, cảm xúc và bất ngờ - những yếu tố khó có thể thay thế.

Ở một góc độ khác, nhiều mô hình du lịch do người trẻ triển khai vẫn mang tính tự phát, thiếu đào tạo bài bản về an toàn, cứu hộ hay tổ chức dịch vụ. Việc thiếu liên kết với chính quyền và doanh nghiệp cũng khiến công tác hỗ trợ còn hạn chế. Trong bối cảnh đó, thay vì siết chặt, cần có cơ chế đồng hành, hỗ trợ đào tạo, tư vấn và kết nối. Khi được tạo điều kiện phù hợp, người trẻ, đặc biệt ở các vùng khó khăn, có thể tham gia làm du lịch, tạo sinh kế lâu dài, góp phần lan tỏa giá trị văn hóa và tăng trưởng bền vững cho địa phương. **ĐỖ TRANG**

Người trẻ trong kỷ nguyên AI và cơ hội của AI bản địa

Trong làn sóng trí tuệ nhân tạo (AI) đang tái định hình sâu sắc nền kinh tế và thị trường lao động, người trẻ dần trở thành lực lượng trung tâm của những biến chuyển này. Họ vừa là nhóm tiếp cận công nghệ nhanh nhất, vừa chịu tác động trực tiếp từ cả cơ hội lẫn thách thức mà AI mang lại. Trong bối cảnh đó, công nghệ AI "Make in Viet Nam" đang dịch chuyển từ sản xuất, gia công sang đổi mới sáng tạo, làm chủ dữ liệu, tự chủ công nghệ, đồng thời gìn giữ, lan tỏa bản sắc Việt trong một thế giới đang "khao khát" sự chân thực.

● AI không chỉ là công nghệ, mà còn là yếu tố tái định nghĩa vị thế của người trẻ. (Nguồn: UNRIC)

AI - Yếu tố tái định nghĩa vị thế của người trẻ trong thế kỷ XXI

Các nghiên cứu của Liên hợp quốc cho thấy, người trẻ nhìn nhận AI với thái độ vừa cởi mở, vừa thận trọng. Khảo sát của UNICEF năm 2020 với 245 thanh, thiếu niên tại 5 quốc gia cho thấy nhiều người cảm nhận các quyết định liên quan đến AI vẫn mang tính "lấy người lớn làm trung tâm", trong khi việc tiếp cận kiến thức chủ yếu diễn ra ngoài nhà trường, thông qua gia đình và bạn bè.

Năm 2022, nghiên cứu của Văn phòng Công nghệ Thông tin và Truyền thông Liên hợp quốc (OICT) với 254 người trẻ từ 36 quốc gia tiếp tục cho thấy một bức tranh đa chiều. Có tới 93,2% người tham gia có cái nhìn tích cực về AI và robot, 68% cho biết họ tin tưởng AI và 80% tương tác với AI nhiều lần mỗi ngày. Tuy nhiên, 76,3% cũng cho rằng rủi ro của AI là nghiêm trọng, dù có thể kiểm soát; 75% lo ngại về thất nghiệp và 74,3% lo ngại về việc AI được sử dụng trong quân sự. Đáng chú ý, 93% mong muốn được tham gia thảo luận về việc sử dụng và quản lý AI và 86% sẵn sàng hợp tác với AI trong tương lai. Những con số này phản ánh rõ một thực tế: người trẻ vừa là nhóm sử dụng internet và AI tích cực, vừa muốn trở

thành chủ thể có tiếng nói trong việc định hình công nghệ AI.

Ở cấp độ doanh nghiệp toàn cầu, AI ngày càng được coi là yếu tố sống còn. Báo cáo "AI for Good Impact" của ITU và Deloitte cho biết 94% lãnh đạo doanh nghiệp nhận định AI sẽ đóng vai trò then chốt đối với thành công của tổ chức trong vòng 5 năm tới. Tuy nhiên, việc thiếu kỹ năng kỹ thuật, nhu cầu đào tạo lại quy mô lớn và thách thức trong việc xây dựng niềm tin vào công nghệ vẫn là những rào cản lớn đối với việc triển khai AI rộng rãi. Dù vậy, quá trình chuyển đổi số không diễn ra đồng đều. Năm 2024, 11% thanh niên EU (15 - 29 tuổi) không có việc làm, không tham gia giáo dục hoặc đào tạo. Trên phạm vi toàn cầu, năm 2023 có 256 triệu người trẻ từ 15 đến 24 tuổi thuộc nhóm này, chiếm 20,4% tổng số thanh niên.

Bên cạnh đó, giáo dục về AI vẫn chưa được phổ cập đồng đều. Nhiều người trẻ tiếp cận AI thông qua các kênh không chính thức như bạn bè, nền tảng trực tuyến hoặc sự quan tâm cá nhân, thay vì thông qua hệ thống giáo dục. Do đó, "khoảng cách AI" không chỉ là khoảng cách về công nghệ, mà còn là khoảng cách về cơ hội và khả năng tham gia. Để thu hẹp khoảng cách này, việc thúc đẩy

hiểu biết về AI và xây dựng các chương trình đào tạo phù hợp với từng cộng đồng trở thành yêu cầu cấp thiết.

Các sáng kiến toàn cầu đang được triển khai nhằm giải quyết vấn đề này. Cụ thể, đầu năm 2025, hơn 25 tổ chức, trong đó có Amazon và Microsoft, đã thành lập Liên minh Kỹ năng AI (AI Skills Coalition) do Liên minh Viễn thông Quốc tế (ITU) khởi xướng, hướng tới mục tiêu thu hẹp khoảng cách kỹ năng và mở rộng khả năng tiếp cận đào tạo AI trên toàn cầu. Một sáng kiến khác là Giga - dự án hợp tác giữa UNICEF và ITU - nhằm kết nối các trường học chưa có internet, trong bối cảnh hơn 500 triệu học sinh trên thế giới chưa thể tiếp cận nội dung trực tuyến và gần một nửa trong số 6 triệu trường học toàn cầu chưa được kết nối.

Như vậy, những con số trên cho thấy: AI không chỉ là công nghệ, mà còn là yếu tố tái định nghĩa vị thế của người trẻ trong thế kỷ XXI. Họ không còn là người tiếp nhận thụ động, mà là những chủ thể có khả năng tham gia định hình tương lai. Tuy nhiên, để điều đó trở thành hiện thực, tiếng nói của người trẻ cần được đặt ở trung tâm của các quá trình ra quyết định và giáo dục cần được thiết kế theo hướng lấy con người làm trung

tâm, nuôi dưỡng không chỉ năng lực kỹ thuật mà cả tư duy phản biện, sáng tạo và trách nhiệm xã hội.

Việt Nam - Bản sắc và cơ hội trong cuộc đua AI

Trong dòng chảy toàn cầu đó, Việt Nam cũng đang chứng kiến một chuyển động đáng chú ý: thế hệ trẻ không chỉ tiếp cận AI như một công cụ, mà từng bước tham gia vào quá trình định hình cách công nghệ được phát triển và ứng dụng trong bối cảnh bản địa. Thế hệ trẻ Việt Nam trưởng thành trong một môi trường đặc thù: họ vừa là công dân của không gian số toàn cầu, vừa gắn bó với nền văn hóa bản địa. Sự giao thoa này tạo ra một lợi thế khác biệt - khả năng tiếp cận tri thức toàn cầu, đồng thời hiểu sâu sắc ngữ cảnh địa phương.

Hiện nay, nhu cầu của người tiêu dùng ngày càng hướng tới tìm kiếm sự chân thực, những giá trị gắn với bản sắc, câu chuyện và trải nghiệm trở thành yếu tố cạnh tranh quan trọng. Thực tế này đặt ra yêu cầu: các hệ thống AI phải được phát triển dựa trên dữ liệu và ngữ cảnh bản địa, có thể phản ánh cách con người giao tiếp, suy nghĩ và tương tác, thay vì chỉ áp dụng dập khuôn các mô hình toàn cầu. Đây chính là không gian

mà người trẻ có thể phát huy lợi thế, khi họ vừa hiểu công nghệ, vừa hiểu môi trường xã hội mà công nghệ phục vụ.

Sự gia tăng đầu tư từ các doanh nghiệp công nghệ trong nước đang tạo ra nền tảng quan trọng cho quá trình này. Các tập đoàn như VNPT, Viettel, FPT, CMC đẩy mạnh xây dựng hạ tầng dữ liệu, phát triển mô hình AI và triển khai ứng dụng trong nhiều lĩnh vực. Như vậy, người trẻ Việt Nam có cơ hội tham gia vào các bài toán công nghệ quy mô lớn ngay trong nước, thay vì phải tìm kiếm cơ hội ở bên ngoài. Cùng với đó, AI cũng mở rộng phạm vi cơ hội nghề nghiệp. Không còn là lĩnh vực dành riêng cho kỹ sư lập trình, AI đòi hỏi sự tham gia của nhiều ngành nghề khác nhau, từ ngôn ngữ, luật, y tế đến truyền thông, thiết kế và quản trị sản phẩm.

Tuy nhiên, cơ hội luôn đi kèm áp lực. Khi AI trở thành nền tảng của nhiều ngành nghề, những kỹ năng cơ bản sẽ nhanh chóng mất đi lợi thế. Thị trường lao động đòi hỏi khả năng tư duy độc lập, sáng tạo và thích ứng nhanh, buộc người trẻ phải liên tục nâng cấp năng lực. Sự khác biệt không còn nằm ở khả năng tiếp cận thông tin, mà ở khả năng biến thông tin thành giá trị.

Ở một khía cạnh khác, câu chuyện AI tại Việt Nam còn gắn với vấn đề chủ quyền số. Việc phát triển các nền tảng công nghệ nội địa không chỉ mang ý nghĩa kinh tế, mà còn quyết định mức độ tự chủ trong các lĩnh vực then chốt. Môi trường số mà người trẻ đang sống và sẽ làm việc phụ thuộc trực tiếp vào những nền tảng được xây dựng hôm nay. Nếu không làm chủ công nghệ, vai trò của họ dễ bị giới hạn; ngược lại, nếu xây dựng được hệ sinh thái đủ mạnh, họ có thể tham gia định hình các chuẩn mực mới.

Có thể thấy, kỷ nguyên AI đang đặt thế hệ trẻ Việt Nam trước một bước ngoặt. Họ không chỉ là lực lượng lao động của tương lai, mà là tác nhân trực tiếp định hình tương lai đó. Khi bản sắc trở thành lợi thế cạnh tranh, khi công nghệ gắn chặt với bản sắc địa phương, câu hỏi không còn là "có tham gia hay không", mà là "tham gia ở vai trò nào". Trong cuộc cạnh tranh này, lợi thế sẽ thuộc về những người trẻ có khả năng làm chủ công nghệ, đồng thời giữ được sự hiểu biết sâu sắc về chính môi trường mà họ đang sống.

DIỆU BẢO

Pháp luật
VIỆT NAM

● Tổng Biên tập:
TS VŨ HOÀI NAM

● Phó Tổng Biên tập:
HÀ ANH BÌNH
TRẦN NGỌC HÀ
VŨ HỒNG THÚY

● Tổ chức thực hiện:
BÙI THỊ XUÂN HOA

● TÒA SOẠN:

- Số 42 ngõ 29 Nguyễn Chí Thanh, phường Giảng Võ, TP Hà Nội.

- Số 142 Trần Phú, phường Hà Đông, TP Hà Nội

*ĐT: (024) 37245180

*Fax: (024) 37245178

*Email: baoplvn2014@gmail.com.

● GPXB số 180/GP-BTTTT

ngày 05/07/2024 do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp.

● Thiết kế mỹ thuật tại Tòa soạn.

● In tại Cty TNHH MTV In báo

Hà Nội Mới; Cty TNHH MTV In báo

Nhân Dân TP Hồ Chí Minh.

● Văn phòng đại diện tại TP Hồ Chí Minh (thuộc vùng Đông Nam Bộ):

200C Võ Văn Tần, phường Bàn Cờ, TP Hồ Chí Minh.

*ĐT: 0903941211 * Email: phuongethaoha@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại tỉnh Lào Cai (thuộc vùng Trung du và miền núi phía Bắc):

581 Hoàng Liên, phường Lào Cai, tỉnh Lào Cai.

*ĐT: 0914433388 * Email: dieuphamplvn@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại TP Hải Phòng (thuộc vùng Đồng bằng sông Hồng):

10A Hồ Sen, phường Lê Chân, TP Hải Phòng.

*ĐT: 0973465555 * Email: vanphongplvn@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại TP Đà Nẵng (thuộc vùng Bắc Trung Bộ và duyên hải miền Trung):

Tầng 3, số 271 Nguyễn Văn Linh, phường Thanh Khê, TP Đà Nẵng.

*ĐT: 0903029099 * Email: quangtam07@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại tỉnh Gia Lai (thuộc vùng Tây Nguyên):

92 Hoàng Văn Thụ, phường Pleiku, tỉnh Gia Lai.

*ĐT: 0914876019 * Email: longbc07@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại TP Cần Thơ (thuộc vùng Đồng bằng sông Cửu Long):

109 Trần Văn Hoài, phường Ninh Kiều, TP Cần Thơ.

*ĐT: 0913601551 * Email: tranphongtranplvn@gmail.com

Liên hệ thông tin - quảng cáo:

Nguyễn Sinh Hùng - ĐT: 0349610152

MÃ ĐẶT BÁO: B51

Giá: 7.300Đ

(BẢY NGHÌN BA TRĂM ĐỒNG)